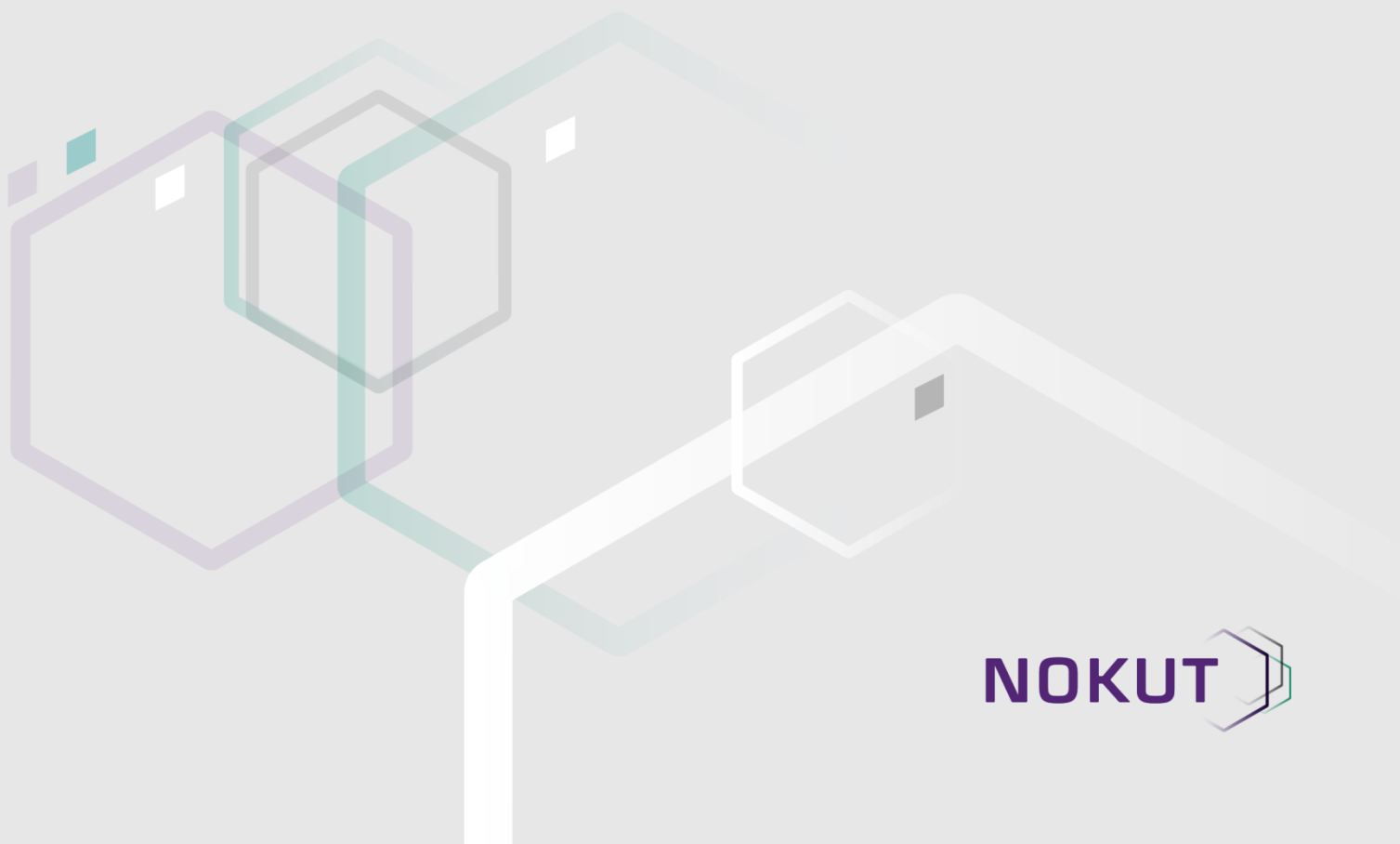

NOKUTs tilsynsrapporter

Astrologiskolen Herkules grunnstudiet, profesjonsstudiets del I og profesjonsstudiets del II

Astrologiskolen Herkules
Desember 2015

NOKUT

NOKUT kontrollerer og bidrar til kvalitetsutvikling ved fagskolene. Dette gjør vi blant annet ved å godkjenne nye fagskoletilbud. Fagskoleutdanning er en yrkesrettet utdanning på et halvt til to år, som bygger på videregående skole eller tilsvarende realkompetanse. Betegnelsen fagskoleutdanning er beskyttet gjennom fagskoleloven. For å kunne bruke betegnelsen fagskoleutdanning, må utdanningstilbudet være godkjent av NOKUT. Alle fagskoletilbud må tilfredsstillе nasjonale kvalitetsstandarder. NOKUT godkjenner også institusjonenes interne system for kvalitetssikring.

Tilbyder/Utdanningssted:	Astrologiskolen Herkules, Oslo, Trondheim og Stavanger
Utdanningstilbudets navn:	Astrologiskolen Herkules grunnstudiet, profesjonsstudiets del I og profesjonsstudiets del II
Nivå/fagskolepoeng:	30, 60 og 90 fagskolepoeng
Undervisningsform:	Stedbasert
Sakkyndige:	Martin Gansten og Knut Axel Jacobsen
Dato for vedtak:	18.12.2015
NOKUTs saksnummer	14/100, 14/101, 14/102

Forord

Fagskoleutdanning er yrkesrettet utdanning som bygger på fullført videregående opplæring eller tilsvarende realkompetanse. Fagskoleutdanning har et omfang på minst et halvt år og maksimalt to år som heltidsutdanning. Betegnelsen fagskoleutdanning er beskyttet gjennom fagskoleloven. For å kunne bruke betegnelsen fagskoleutdanning, må utdanningstilbudet være godkjent av NOKUT.

Vurderingsprosessen starter med at en tilbyder søker NOKUT om godkjenning av et utdanningstilbud. Søknaden blir først gjenstand for en innledende vurdering, for å avklare om forutsetningene er til stede for videre behandling jevnfør fagskoletilsynsforskriften § 3-1. I den innledende vurderingen ser NOKUT blant annet på om styringsordning og reglement er tilpasset utdanningstilbudet og om tilbyder har et tilfredsstillende system for kvalitetssikring.

Søknader som tilfredsstillende forutsetningene for behandling blir videre vurdert av eksterne, uavhengige sakkyndige oppnevnt av NOKUT. De sakkyndige vurderer søknaden opp mot de faglige kravene i fagskoletilsynsforskriften §§ 3-2 – 3-8.

Søknadene som behandles i denne rapporten har blitt behandlet en gang tidligere. Vedtak om avslag ble påklagd og tilbyder fikk medhold av klagenemnden i deres anførsel om saksbehandlingsfeil. Vedtaket ble opphevet og NOKUT besluttet å behandle søknadene på nytt med nye sakkyndige.

Til den sakkyndige vurderingen har NOKUT oppnevnt:

- Martin Gansten
- Knut Axel Jacobsen

Når de sakkyndige har funnet at ett eller flere av de faglige kriteriene ikke er oppfylt på en tilfredsstillende måte, sendes et utkast til tilsynsrapport (kapittel 3) til tilbyder for kommentarer. Tilbyder kan da påpeke mangler eller misforståelser i de sakkyndiges innstilling. NOKUT tillater i tillegg mindre justeringer. De sakkyndige vurderer tilbakemeldingene fra tilbyder, før NOKUT konkluderer og fatter endelig vedtak.

I denne rapporten er alle vurderingene som danner grunnlag for godkjenningen samlet. NOKUT har konkludert med at søknadene ikke tilfredsstillende alle kriterier for godkjenning av fagskoleutdanning. Det er mulig å søke NOKUT på nytt, men da forventes det at søker har forbedret utdanningskvaliteten i henhold til vurderingene gitt i denne rapporten (Må-punktene).

NOKUT, 18. desember 2015

Terje Mørland
direktør

Innhold

1	Informasjon om søkeren	1
1.1	Informasjon om tilbyder og utdanningen	1
1.2	Informasjon om søknadsprosessen	1
2	Innledende vurdering	2
2.1	Grunnleggende forutsetninger for å tilby fagskoleutdanning (§ 3-1).....	2
2.2	Konklusjon etter innledende vurdering	5
3	Sakkyndig vurdering av utdanningen	6
3.1	Oppsummering	6
3.2	Grunnleggende forutsetninger for å tilby fagskoleutdanning (§ 3-1).....	7
3.3	Læringsutbytte (§ 3-2)	9
3.4	Utdanningens innhold og oppbygning (§3-3).....	11
3.5	Undervisningsformer og læringsaktiviteter (§ 3-4).....	13
3.6	Fagmiljøet tilknyttet utdanningen (§ 3-5).....	14
3.7	Eksamen og sensur (§ 3-6)	18
3.8	Infrastruktur (§ 3-7)	19
3.9	Konklusjon etter sakkyndig vurdering	20
4	Tilsvarsrunde	21
4.1	Søkerens tilbakemelding.....	21
4.2	Sakkyndig tilleggsvurdering.....	25
4.3	Infrastruktur (§ 3-7)	33
4.4	Endelig konklusjon fra sakkyndig komité	34
5	Vedtak	35
6	Dokumentasjon	35
	Vedlegg:.....	36

1 Informasjon om søkeren

1.1 Informasjon om tilbyder og utdanningen

Astrologiskolen Herkules søkte NOKUT 11. februar 2014 om godkjenning av *Astrologiskolen Herkules grunnstudiet*, *Astrologiskolen Herkules profesjonsstudiets del I* og *Astrologiskolen Herkules profesjonsstudiets del II* som fagskoleutdanninger. Utdanningene er på henholdsvis 30, 60 og 90 fagskolepoeng som gis på deltid. Det er søkt godkjenning av studiesteder i Oslo, Trondheim og Stavanger, og for inntil 25 studenter for hver av utdanningene.

Søker har ingen tidligere godkjente fagskoleutdanninger. Alle tre utdanningene som er søkt godkjent vurderes i denne rapporten.

NOKUT har gjennomgått søkers hjemmesider, www.astrologi.no. Tilbyder gir informasjon om utdanningen som de har søkt godkjenning for på hjemmesidene. Informasjonen er i samsvar med søknadens innhold og godkjenningsstatus i NOKUT. Hjemmesidene inneholder ikke informasjon som kan føre til misforståelse om bruk av fagskolebegrepet.

1.2 Informasjon om søknadsprosessen

Tilbyder mottok avslag på søknadene om godkjenning av *Astrologiskolen Herkules grunnstudiet*, *Astrologiskolen Herkules profesjonsstudiets del I* og *Astrologiskolen Herkules profesjonsstudiets del II* 15. september 2014. Tilbyder påklagde vedtaket og saken ble behandlet i Klagenemnda for vedtak fattet av NOKUT- Fagskoleutdanning 5. november 2014. Klagenemnden skrev i vedtaket at: *I den grad de sakkyndige ikke har besvart mandatet eller ikke satt seg inn i det materialet som skal vurderes, er det feil ved saksbehandling. Klagenemnda finner at det er sannsynliggjort at det foreligger slike mangler ved sakshandlingen at de kan ha hatt betydning for sakens utfall.*

Klagenemnda vedtok å oppheve vedtaket for de tre studiene vedtaket omfattet, men tok ikke stilling til om det burde foretas en ny sakkyndig vurdering eller bare innhenting av tilleggsuttalelser fra de oppnevnte sakkyndige.

NOKUT besluttet å oppnevne nye sakkyndige for ny vurdering av søknadene. Tilbyder ble informert om beslutningen 21. januar 2015.

Tilbyder søkte om godkjenning for de samme utdanningene til søknadsfristen 15. september 2014 (NOKUTs saksnummer 14/525, 14/527 og 14/529). NOKUT besluttet å avvente behandlingen av søknadene inntil klagen på vedtaket om avslag hadde vært behandlet av klagenemnden.

Da tilbyder ble informert om at det skulle oppnevnes nye sakkyndige, fikk skolen tilbud om å velge hvilke søknader de ønsket vurdert. Skolen ønsket en samlet vurdering av søknadene mottatt i februar 2014 og søknadene mottatt i september 2014, men NOKUT gjorde det klart at det måtte velges en søknad. De sakkyndige må kunne forholde seg til en søknad og en studieplan når de skal gjøre sine vurderinger. Det må være helt tydelig hvilken studieplan som har blitt vurdert. Etter en lengre prosess valgte skolen en ny vurdering av søknadene som ble mottatt til søknadsfristen i februar 2014.

I tilbyders tilsvaret i rapportens kapittel 4.1, vises det til dokumentasjon lagt ved søknadene mottatt september 2014. Det vises blant annet til utbedring av bør-punkter i reglementet som lå ved søknadene

i september 2014. NOKUT har ikke vurdert dette reglementet. Eventuelle bør- punkter som er utbedret vil ikke ha betydning for dette vedtakets utfall. I den sakkyndige tilleggsvurderingen er de sakkyndige tydelige på at de ikke kan vurdere studieplan eller annen dokumentasjon som er lagt ved søknadene fra september 2014.

2 Innledende vurdering

Teksten i dette kapittelet er NOKUTs administrative vurdering av de grunnleggende forutsetningene som må være oppfylt for kunne tilby fagskoleutdanning. Noen av kravene vurderes både av NOKUTs administrasjon og den sakkyndige komiteen. Der det forekommer «vi» i kapittel 2, er det et uttrykk for NOKUTs administrasjon. Paragrafene i parentes i overskriftene henviser til tilsvarende paragrafer i fagskoletilsynsforskriften. Teksten i boksene er fra fagskoletilsynsforskriften.

Fra og med søknadsrunden med frist 15. februar 2014, vurderer vi om utdanninger oppfyller kravene i fagskoletilsynsforskriften. Vi vurderer også tilbyders kvalitetssikringssystem, styringsordning og reglement i lys av den nye forskriften, selv der tilbyder har fått dette godkjent før forskriften trådte i kraft.

Vi gjør oppmerksom på at vurderingen av tidligere godkjente kvalitetssikringssystem, styringsordninger og reglement vil være begrenset. NOKUT kan derfor senere påpeke feil og mangler dersom vi ved et fremtidig gjennomsyn avdekker det, selv om vi i denne søknadsrunden skulle finne at kvalitetssikringssystem, styringsordninger og/eller reglement tilfredsstiller kravene.

2.1 Grunnleggende forutsetninger for å tilby fagskoleutdanning (§ 3-1)

2.1.1 Krav i fagskoleloven med forskrifter

(1) Krav i fagskoleloven med forskrifter skal være oppfylt. NOKUT vurderer følgende krav: a) Grunnlag for opptak. Grunnlaget for opptak skal være relevante kvalifikasjoner på nivå 4 i Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring. Søkere har krav på å få vurdert om de er kvalifisert for opptak til en utdanning på grunnlag av realkompetanse.b) System for kvalitetssikringc) Organisasjon og ledelse. Det er tilbyders styre som er ansvarlig for utdanningen.d) Studentenes læringsmiljø og rettigheter.e) Vitnemål.f) Reglement. Reglementet skal fastsette studentenes rettigheter og plikter, og være utformet slik at det sikrer lik og upartisk behandling.g) Klageinstans. Styret selv fastsetter regler for klagebehandling. Minst én student skal være medlem i klageinstansen.

Vurdering

Grunnlag for opptak

Opptakskravet er fullført og bestått videregående opplæring. Man kan også søke opptak på tilsvarende realkompetanse, vurdert av skolen eller fylkeskommunen. Det kommer tydelig frem i reglementet at rektor fatter vedtak, og at realkompetansen skal være likeverdig med det fastsatte læringsutbyttet for nivå 4AB i Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk.

System for kvalitetssikring

Tilbyder fikk sitt system for kvalitetssikring godkjent av NOKUT 20. september 2014, jf. NOKUTs sak 13/182.

I fagskoletilsynsforskriften stilles det tydeligere krav til systembeskrivelsen, og til at tilbyder skal sette mål for kvaliteten i utdanningen. Vi har vurdert om systembeskrivelsen på en tilfredsstillende måte ivaretar de nye kravene. Vi har også vurdert om årsrapporten tilfredsstillende bestemmelser § 5-1 (5) med merknader.

Organisasjon og ledelse

Styrets sammensetning oppfyller lovens krav, og det fremgår tydelig hvordan representanter for studentene og ansatte velges, og hvilke rettigheter representantene har.

Styrets ansvar for fagskoleutdanningen fremgår klart av styrevedtektene, og dekker de forhold styret er pålagt å ta ansvar for etter fagskoleloven.

Studentenes læringsmiljø og rettigheter

Søknaden dokumenterer på en tilfredsstillende måte hvem som har ansvar for de oppgaver som er beskrevet i fagskoleloven § 4, og som påvirker studentenes rettigheter. Det kommer tydelig frem at styret har det overordnede ansvaret for studentenes læringsmiljø.

Vitnemål

Tilbyders mal for vitnemål inneholder all nødvendig informasjon. Vitnemålet tilfredsstillende kravene i fagskoleloven med forskrifter.

Reglement

Tilbyders reglement tilfredsstillende kravene i fagskoleloven og tilhørende forskrifter.

Tilbyder har implementert bestemmelser om fritak i reglementet, men viser ikke bestemmelser for innpassing. Det er et krav i forskrift om fagskoleutdanning at fagskoler skal gi innpassing av beståtte emner fra en annen godkjent fagskoleutdanning i den utstrekning utdanningen oppfyller de faglige krav for emnene. Per i dag kan innpassing være irrelevant i tilbyders tilfelle, dersom tilbyder vurderer det slik at det ikke eksisterer emner ved andre fagskoleutdanninger som oppfyller faglige krav for innpassing. Vi anbefaler likevel tilbyderen å implementere bestemmelser om innpassing i reglementet, slik at studentene får informasjon om denne muligheten dersom det ved en senere anledning skulle eksistere emner som oppfyller faglige krav for innpassing.

Klageinstans

I fagskoletilsynsforskriften stilles det krav om at det skal være en studentrepresentant med personlig vara i klageinstansen. Hos tilbyder er en særskilt klagenemnd klageinstans. Tilbyder skriver at «[s]tudentrepresentanten i styret oppnevner minst ett medlem med personlig vara til klagenemnda». Denne bestemmelsen åpner for at studentrepresentanten kan oppnevne et medlem som ikke er student ved fagskolen. Tilbyder bør presisere denne bestemmelsen slik at det kommer klart frem at det er en studentrepresentant med personlig vara i klagenemnda.

Konklusjon

Ja, kravene er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder bør

- implementere bestemmelser om innpassing i reglementet
- presisere at studentrepresentanten må oppnevne en student med personlig vara til klagenemnda

2.1.2 Samarbeid med yrkesfeltet

(2) Tilbyder skal samarbeide med aktører i yrkesfeltet og delta i faglige nettverk som sikrer at utdanningens læringsutbytte er relevant for yrkesfeltet.

Vurdering

I søknaden oppgir tilbyder nummererte lister over samarbeidspartnere, hva samarbeidet går ut på, og hva samarbeidet har resultert i. I tillegg har tilbyder lagt ved et omfattende dokument med beskrivelser av samarbeidspartnerne, hva samarbeidene går ut på og e-postvekslinger mellom aktører de i større eller mindre grad har samarbeid med.

Det er ut ifra de nummererte listene i søknaden vanskelig å se hvordan mange av samarbeidene sikrer at utdanningens læringsutbytte er relevant for yrkesfeltet. Dette gjelder også flere av samarbeidene som er omtalt i vedlegget. Blant disse er det invitasjoner til deltagelse i nettverk, markedsførings-/annonseavtaler, avtaler om at skolen skal produsere artikler til tidsskrift mot annonseplass og avtale med TV2 om utvikling av programkonsept. Felles for mange av samarbeidene er at de ikke handler om utvikling av utdanningen og å sikre et relevant læringsutbytte, men om at skolen gis mulighet til synliggjøring av astrologi i samfunnet, næringslivet og media i inn- og utland.

Det er ikke lagt ved noen signerte avtaler med konkret innhold som skal sikre læringsutbyttets relevans. Mange av de omtalte avtalene kan ikke sies å være relevante for denne målsettingen. Samtidig finnes det dokumenter som beskriver deltagelse i nettverk og invitasjoner til nettverk, samt e-postutvekslinger med aktører i feltet. Disse har det vært nødvendig å få vurdert av sakkyndige. Tilbyder bør bare legge ved samarbeidsavtaler som er relevante for å sikre læringsutbyttets yrkesrelevans. Tilbyder bør bare legge ved reelle avtaler, i stedet for å legge ved invitasjoner til samarbeid.

Konklusjon

Ja, kravet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder bør

- bare legge ved samarbeidsavtaler som er relevante for å sikre læringsutbyttets yrkesrelevans
- bare legge ved reelle avtaler, i stedet for å legge ved invitasjoner til samarbeid

2.1.3 Fagskolepoeng

(5) Utdanningen skal ha et omfang av 30, 60, 90 eller 120 fagskolepoeng.

Vurdering

Utdanningene er oppgitt til å være henholdsvis 30, 60 og 90 fagskolepoeng.

Konklusjon

Ja, kravet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

2.1.4 Praksisavtaler

(4) For utdanninger med praksis skal det foreligge avtaler som regulerer vesentlige forhold av betydning for studentene.

Beskrivelse

Kravet er ikke relevant for denne utdanningen

2.1.5 Arbeidsmengde for studentene

(6) Det totale antall arbeidstimer for studentene skal normalt være mellom 1500-1800 timer per år.

Vurdering

Det totale antall arbeidstimer er i søknadene oppgitt å være

- 900 timer i *Grunnstudiet*, 30 fagskolepoeng
- 1650 timer i *Profesjonsstudiets del I*, 60 fagskolepoeng
- 2400 timer i *Profesjonsstudiets del II*, 90 fagskolepoeng

Dette er innenfor de rammene som er gitt i regelverket.

Konklusjon

Ja, kravet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

2.2 Konklusjon etter innledende vurdering

Søknaden går videre til sakkyndig vurdering.

Tilbyder bør

- implementere bestemmelser om innpassing i reglementet
- presisere at studentrepresentanten må oppnevne en student med personlig vara til klagenemda
- bare legge ved samarbeidsavtaler som er relevante for å sikre læringsutbyttets yrkesrelevans
- bare legge ved reelle avtaler, i stedet for å legge ved invitasjoner til samarbeid

3 Sakkyndig vurdering av utdanningen

Teksten i dette kapittelet er de sakkyndiges vurdering. Der det forekommer «vi», er det et uttrykk for de sakkyndige. Paragrafene i parentes i overskriftene henviser til tilsvarende paragrafer i fagskoletilsynsforskriften. Teksten i boksene er fra fagskoletilsynsforskriften.

3.1 Oppsummering

Dette er en vanskelig søknad å behandle fordi den gjelder en søknad om å få godkjent fagskole for det som er en utdanning i en tros lære og praksis innenfor en religiøs/åndelig bevegelse (teosofi og bevegelser som utgår fra teosofien). Det er usikkert om esoterisk astrologi kan kalles et fagområde i den vanlige betydningen av ordet. Det krever riktignok teknisk kunnskap, og leder til en ferdighet, men denne kunnskapen har ikke allmenn validitet i samfunnet. Dette virker ved første inntrykk som en virksomhet som burde foregå i trossamfunns egen regi som en del av en trosopplæring, og ikke bli definert som en yrkesopplæring eller fagskole. Samme innvending kan dog gjøres mot konfesjonelt baserte fagskoleutdanninger som allerede eksisterer, for eksempel innen kristen diakoni eller misjonsvirksomhet, og dette er en faktor som bør tas med i NOKUTs beslutning.

Søknaden bygger på at astrologi er et yrke og at skolen ikke bare er en opplæring i en tro, men også en ferdighet. En astrolog skal veilede kunder som etterspør kunnskap som ikke er vitenskapelig basert. Når det kreves statlig godkjenning av en slik utdanning presser det forståelsen av hva slags fagskoler samfunnet offisielt skal godkjenne. Astrologiskolens pensum er preget av at det hovedsakelig er trossystemets eget virkelighetsbilde som formidles. Det skapes ikke kritisk bevissthet hos studentene om denne troen som forutsetning for skolens virksomhet. En slik kontekstualisering kunne fungert til å beskytte studenten mot en ukritisk trosopplæring, og kanskje også eventuelle kunder som ikke har kunnskap om hva slags forutsetninger esoterisk astrologi bygger på.

I denne sammenheng finner vi det også problematisk at den planlagte utdanningen på den ene siden har en ganske snever ideologisk/ livssynsmessig profil (med grunnlag spesielt i den tidlige 1900-tallsteosofen Alice Bailey og hennes etterfølgere), men på den andre siden gjør krav på en idéarv som sies å strekke seg ikke bare over mange svært ulike kulturer, men også tilbake til førhistorisk tid, da det skal ha ligget til grunn for blant annet Stonehenge (som i forbigående kalles en «pyramide»). Det skal således råde trosfrihet, men det å uten videre framstille slike historisk ubegrunnede påstander som vedtatte fakta, er ikke egnet til å vekke tillit til utdanningens kvalitet.

Det er levert samme studieplan for alle de tre utdanningene som søkes godkjent. Utdanningene bygger på hverandre slik at både grunnstudiet og profesjonsstudiet del 1 inngår i utdanningen Astrologiskolen Herkules Profesjonsstudiets del 2. De fleste av våre vurderinger gjelder for alle tre utdanningene, og det er spesifisert dersom noe er spesielt for en av utdanningene.

Den største svakheten ved søknadene er skolens størrelse hva gjelder ansatte og fagmiljø. Skolen er i en stor grad drevet frem av en person som har stor entusiasme for esoterisk astrologi og teosofi og har et stort nettverk. Han er den eneste ansatte og står oppført med en stillingsprosent på 180 %, med 40 % stilling i undervisningstilbudet og 50 % som sensor. Han er i tillegg eier, styreleder, rektor og faglig ansvarlig. To andre blant fagpersonalet er oppført med 20 % undervisning, deriblant pedagogisk ansvarlig. De øvrige stillingsprosentene er på 1 og 2 %. Felles for alle er at de ikke er ansatt men fakturerer pr. time.

Skolen er liten, uten fast daglig tilholdssted og skal låne lokaler for helgesamlingene som er skolens hovedaktivitet. Samlingene foregår over til sammen 14 dager per år. Det er ikke oppgitt hvordan informasjonstjenester, administrative og tekniske tjenester og IKT-ressurser fungerer og hvem som har ansvar for dette.

Det ser ut til at det meste av faglig og administrativt ansvaret i realiteten hviler på en person, og dette er ikke en holdbar situasjon. Skulle denne personen bli syk eller falle fra vil studentene bli skadelidende og studiene måtte legges ned.

Skolen kan ikke vise til formelt samarbeid med yrkeslivet.

Vi anbefaler ikke søknadene godkjent. Vi ber skolen vurdere omorganisering og ansettelse av større fagmiljø og administrasjon før det eventuelt søkes godkjenning på nytt.

3.2 Grunnleggende forutsetninger for å tilby fagskoleutdanning (§ 3-1)

3.2.1 Opptak

- (1) Krav i fagskoleloven med forskrifter skal være oppfylt. NOKUT vurderer følgende krav:
- a) Grunnlag for opptak. Grunnlaget for opptak skal være relevante kvalifikasjoner på nivå 4 i Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring. Søkere har krav på å få vurdert om de er kvalifisert for opptak til en utdanning på grunnlag av realkompetanse.

Vurdering

Opptakskravet er fullført og bestått videregående opplæring eller tilsvarende realkompetanse. Tilbud om studieplass blir gitt med forbehold om tilstrekkelig antall studenter til å starte opp. Det er ikke oppgitt hvor mange «tilstrekkelig antall studenter» er, og i dette ligger det en usikkerhet for studentenes mulighet for planlegging.

Storparten av pensum er på engelsk. Gode engelskkunnskaper bør være en forutsetning for opptak. I studieplanen står det at «det er tillatt å følge deler av studieløpet uten å skrive diplomoppgaver og ta eksamener og at studentene da ikke får vitnemål». Dette kan åpne opp for at de som er interessert kan ta en modul nå og da, men om skolen skal gi fagskoleutdanning kan det ikke tas opp studenter til enkeltmoduler. Det må søkes opptak til hele utdanningen. Skolen kan eventuelt gi fritak for deler av utdanningen og da skal det komme frem på vitnemålet hva det gis fritak i.

Konklusjon

Nei, kravet er ikke oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder må ta opp studenter til hele fagskoleutdanninger og ikke til enkeltmoduler.

Tilbyder bør

- sikre at søkere har tilstrekkelige engelskkunnskaper
- oppgi hva som er tilstrekkelig antall studenter for å starte opp utdanningen

3.2.2 Samarbeid med yrkesfeltet

(2) Tilbyder skal samarbeide med aktører i yrkesfeltet og delta i faglige nettverk som sikrer at utdanningens læringsutbytte er relevant for yrkesfeltet.

Vurdering

Den planlagte utdanningen skiller seg fra majoriteten godkjente fagskoleutdanninger så vidt som at en selvskreven arbeidsgiver/arbeidsplass mangler i samfunnet, noe som medfører at studentene etter avsluttet utdanning i hovedsak må forventes å måtte drive eget foretak. I denne sammenheng kan utdanningen sammenlignes med visse kunstfaglig innrettede fagskoleutdanninger.

I lys av disse omstendigheter er det forståelig at det søkeren beskriver er mer uformelle nettverk og personlige kontakter heller enn formelle samarbeidsavtaler. Men i søkerveiledningen står det: «NOKUT krever at dere inngår formelle samarbeidsavtaler med aktører i yrkesfeltet før dere søker om godkjenning av utdanningen. Det er ikke tilstrekkelig at enkeltpersoner i fagmiljøet har uformell kontakt med representanter for yrkesfeltet, da dette samarbeidet lett vil kunne opphøre når disse ikke lenger er ved fagskolen».

Det er listet opp en rekke samarbeidspartnere, blant annet Esoterisk nettverk og Astrologisk forening og vi anser at skolen deltar i relevante faglige nettverk.

Det er ikke lagt ved formelle samarbeidsavtaler som er relevante for utviklingen av utdanningen. Skolen må inngå slike formelle samarbeidsavtaler hvor det står hva det samarbeides om og hvordan samarbeidet skal foregå.

I NOKUTs krav for fagskoleutdanning betones også at læringsutbyttet tilsvarer yrkesfeltets *behov for kompetanse*. Dette kriterium er noe annerledes enn *relevans for yrkesfeltet*, og er i dette tilfelle betydelig vanskeligere å avgjøre. Også her kan en sammenligning gjøres med kunstutdannelse: det er unektelig vanskelig, og kanskje rent ut meningsløst, å forsøke å definere hvilket behov som på samfunnsnivå foreligger for (esoterisk) astrologisk rådgivning, liksom for skapende kunstnerisk virksomhet. Denne omstendighet skal ikke forstås slik at det ikke eksisterer et arbeidsmarked for slike yrker, selv om det kan bety at arbeidsmarkedet i begge tilfeller er ganske usikre.

Konklusjon

Nei, vesentlige mangler gjør at kravet ikke er tilfredsstillende oppfylt.

Tilbyder må legge ved formelle samarbeidsavtaler som er relevante for utviklingen av utdanningen.

3.2.3 Standarder, konvensjoner og avtaler

(3) Utdanninger som reguleres av nasjonale eller internasjonale standarder, konvensjoner og avtaler skal tilfredsstillende kravene i disse.

Beskrivelse

Utdannelse i esoterisk astrologi er ikke regulert av nasjonale eller internasjonale standarder.

3.2.4 Fagskolepoeng og arbeidsmengde

(5) Utdanningen skal ha et omfang av 30, 60, 90 eller 120 fagskolepoeng.

(6) Det totale antall arbeidstimer for studentene skal normalt være mellom 1500-1800 timer per år.

Vurdering

Grunnstudiet på 30 fagskolepoeng går over to år på kvart (25%) studietid og tilsvarer altså ett halvt års heltidsstudier. Arbeidsmengden er oppgitt til 900 timer og ligger således i overkanten av det intervall som NOKUT stipulerer (1500–1800 timer/år).

Profesjonsstudiets del 1 er på 60 fagskolepoeng og tilsvarer ett års heltidsstudier med en arbeidsmengde på totalt 1650 timer. Utdanningen gis på deltid over to år og ti måneder.

Profesjonsstudiets del 2 er på 90 fagskolepoeng og tilsvarer ett og ett halvt års heltidsstudier med en arbeidsmengde på totalt 2400 timer. Utdanningen gis på deltid over tre år og ti måneder.

I utdanningen Astrologiskolen Herkules Profesjonsstudiets del 2 inngår grunnstudiet og Profesjonsstudiets del 1. Det er søkt om godkjenning av i alt tre utdanninger slik at det kan utgis vitnemål etter oppnådde 30, 60 og 90 fagskolepoeng.

Grunnstudiet fremstilles som mer arbeidsintensiv enn profesjonsstudiene del 1 og 2, som også tilsvarer det inntrykk studieplanene gir. Generelt virker omfanget rimelig utfra utdanningens innhold og struktur. Arbeidstimer for hver enkelt modul er ikke spesifisert. Siden studentene er i jobb ved siden av studiet er det viktig å vite hvor mange timer de kan forvente å måtte bruke

Konklusjon

Nei, kravet er ikke oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder må spesifisere arbeidsmengde for hver modul.

3.3 Læringsutbytte (§ 3-2)

Utdanningen skal gi ett samlet læringsutbytte som er relevant for yrkesfeltet. Læringsutbyttet skal beskrive kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse som studentene oppnår etter fullført utdanning, jf. Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring.

NOKUT gjennomfører i 2014 og 2015 et forsøk hvor vi deler opp den sakkyndige vurderingen av en godkjenningssøknad i to. I den første delen vurderer et panel om læringsutbyttebeskrivelsen (LUB) i den aktuelle søknaden er utformet i tråd med Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring (NKR), og konkluderer med om søknaden er egnet for videre sakkyndig behandling.

Sakkyndigpanelets vurdering

Læringsutbyttebeskrivelsen er delt inn i kategoriene kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse, og deskriptorene er plassert under riktig kategori.

Nivå

Nivået er mulig å kjenne igjen fra de generelle beskrivelsene på nivå 5.1 i NKR.

Læringsutbyttebeskrivelsene i Astrologiskolen Herkules Grunnstudiet, Profesjonsstudiets del I og Astrologiskolen Herkules Profesjonsstudiets del II må sees i sammenheng, da LUB for disse tre utdanningene er svært like på tross av at de spenner fra Fagskole 1 til Fagskole 2. I de to andre utdanningene er hele læringsutbyttet fra Astrologiskolen Herkules Grunnstudiet tatt med. Ett punkt er lagt til under kunnskaper, og ordet tiltak er fjernet fra et punkt under ferdigheter i Profesjonsstudiets del I. I Profesjonsstudiet del II er ytterligere noen få punkter er lagt til. Siden det er identiske tekster i nesten alle deskriptorene for de tre utdanningene er det ikke mulig å vurdere om alle deskriptorene er på riktig nivå.

Utformet som kompetansebeskrivelse

Læringsutbyttebeskrivelsen er utformet som en kompetansebeskrivelse, altså hva kandidaten skal kunne, vite og være i stand til å gjøre ved fullført utdanning.

Faglig innhold/profil

Læringsutbyttebeskrivelsens innhold er mer fagspesifikk enn de generelle beskrivelsene i NKR. Beskrivelsen bærer preg av å være en kopi av de generelle beskrivelsene, men det faglige tillegget virker gjennomtenkt, og det er tydelig hva studentene lærer i utdanningen. Det er også en tydelig sammenheng mellom kunnskaper og ferdigheter. En del av deskriptorene har så spesifikt innhold at det kan se ut til å være vanskelig å gjøre mindre endringer i utdanningen uten å måtte endre læringsutbyttet. Læringsutbyttebeskrivelsen kommuniserer godt med yrkesfeltet og andre utdanningsinstitusjoner.

Konklusjon

Ja, læringsutbyttebeskrivelsene er egnet for videre sakkyndig vurdering.

Læringsutbyttebeskrivelsene for Astrologiskolen Herkules Grunnstudiet, Astrologiskolen Herkules Profesjonsstudiets del I og Astrologiskolen Herkules Profesjonsstudiets del II må sees i sammenheng, da læringsutbyttebeskrivelsene for disse tre utdanningene er svært like på tross av at de spenner fra Fagskole 1 til Fagskole 2. I de to andre utdanningene er hele læringsutbyttet fra Astrologiskolen Herkules Grunnstudiet tatt med, og bare noen få punkter er lagt til frem til Astrologiskolen Herkules Profesjonsstudiets del II. Siden det er identiske tekster i nesten alle deskriptorene for de tre utdanningene er det ikke mulig å vurdere om alle deskriptorene er på riktig nivå. Vi ber sakkyndige vurdere om de få kulepunktene som er lagt til på profesjonsstudiets del I og del II er så store at nivåforskjellen tilsvarer henholdsvis 30 og 60 fagskolepoeng.

3.3.1 Sakkyndiges vurdering

Læringsutbyttet for grunnstudiet omfatter stort sett hele det omfang av kunnskaper og ferdigheter som i dag anvendes av flertallet av profesjonelle utøvere av vestlig astrologi og som potensielle klienter dermed kan antas å forvente av en astrolog. Læringsutbyttet må dermed sies være relevant for yrkesfeltet, oppdatert og tilstrekkelig for at studenten skal kunne gå ut i arbeid etter avsluttet utdanning.

Profesjonsstudiets del I legger til et antall astrologiske teorier og teknikker som er mindre allmenne og hovedsakelig refererer til den uttalte teosofiske orienterte astrologien, med vekt på «esoteriske» lære. Profesjonsstudiets del II kompletterer med ytterligere slik lære, som også anknytter til andre divinatoriske systemer (tarot), samt med viss kontekstualisering av astrologien. Læringsutbyttet for disse nivåer er relevant og tilstrekkelig for dem som særskilt vil arbeide med esoterisk astrologi

og/eller forankre sin yrkesutøvelse i en teosofisk livssyn, for eksempel for å kunne gi veiledning til klienter med et slikt perspektiv.

Vi ønsker likevel å påpeke at forskjellen mellom nivåene er så små at man kan stille spørsmål til inndelingen. Læringsutbyttene skiller seg i liten grad fra hverandre, til tross for at det er utdanninger på ½, 1 og 1½ år. Forskjellene mellom nivåene og hvorfor læringsutbyttet for utdanningene i så like bør forklares bedre.

Enkelte formuleringer i læringsutbyttet er noe uklare (eksempelvis «kan vurdere eget arbeid i forhold til gjeldende normer/krav»), men hovedsakelig er læringsutbyttet konkret beskrevet i form av oppnådd kompetanse og tilsvarer studieplanen. Det er også tilstrekkelig detaljert til at potensielle studenter, arbeidsgivere og andre med en viss kjennskap til astrologi skal kunne forstå den og få tilstrekkelig informasjon om studentens forventede kunnskaper og ferdigheter etter slutført utdanning.

Ambisjonsnivået i læringsutbyttet er høyt, spesielt for grunnstudiets del, men ikke urealistisk.

Konklusjon

Ja, kravet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder bør forklare forskjellene mellom nivåene bedre og forklare hvorfor læringsutbyttene skiller seg i liten grad fra hverandre til tross for at det er utdanninger på ½, 1 og 1½ år.

3.4 Utdanningens innhold og oppbygning (§3-3)

3.4.1 Utdanningens navn

(1) Utdanningens navn skal være dekkende for innholdet og det læringsutbyttet utdanningen gir.

Vurdering

Med hensyn til utdanningens innhold (jf. punkt 3.3.1 og 3.4.2) framstår navnet «Astrologiskolen Herkules Profesjonsstudiets del I» respektive «Astrologiskolen Herkules Profesjonsstudiets del II» som altfor uspesifikt. Navnet bør avspeile det faktum at det her handler om en helt spesiell form for astrologi med sterk forankring i teosofisk verdenssyn, med fordel gjennom bruken av ordet «esoterisk» (for eksempel «Astrologiskolen Herkules: Det esoteriske profesjonsstudiets del I»). Grunnstudiet er mindre utpreget esoterisk.

Innholdet i de enkelte modulene beskrives på en måte som er noenlunde tydelig *for den som er kjent med astrologisk og teosofisk terminologi*. For en uinnvidd leser blir visse deler mer vanskelig å forstå. Utdanningsinnholdets ofte tekniske og komplekse natur gjør dog denne problematisk og nærmest ufremkommelig.

Konklusjon

Nei, kravet er ikke oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder må endre navn på navn på Profesjonsstudiene slik at de bedre reflektere innholdet i utdannelsen.

3.4.2 Utdanningens innhold og emner

(2) Utdanningens innhold skal være egnet for å nå læringsutbyttet.
(3) De ulike emnene skal til sammen bidra til at studentene oppnår utdanningens totale læringsutbytte. |
|--|

Vurdering

For samtlige nivåer (grunnstudiet samt profesjonsstudiets del I + II) gjelder at utdanningens innhold og den anvendte litteraturen tilsvarer læringsutbyttet, så det er sannsynlig at studentene når læringsutbyttet gjennom å følge studiene som de presenteres i studieplanen. Det finnes altså en *intern koherens* i fremstillingen av utdanningen. Hvorvidt de emner som inngår i utdanningen er relevante for en praktiserende astrolog er et vanskeligere spørsmål å besvare, spesielt for profesjonsstudiets del. Som påpekt under 3.3.1 omfatter grunnstudiet det meste som potensielle klienter i Vesten (inklusive Norge) i allmenhet kan antas å forvente av en astrolog. Hva som utover det *bør* finnes med i en astrologisk yrkesutdanning avhenger av valget av innretning og livssyn og verdier. Her kan paralleller dras til andre profesjonelle utdannelser innenfor eksempelvis diakoni eller misjonsvirksomhet: at en form av teologi *bør* inngå i slike utdannelser virker selvsagt, men det eksakte teologiske innholdet er avhengig av arrangørens profesjonstilhørighet. I det aktuelle tilfellet er utdanningen uttalt grunnet i en teosofisk forestillingsverden, noe som avspeiles i både litteraturvalg og studieplan. Skolens formål er ikke å gi studentene redskaper til å kunne foreta en nøytral vitenskapelig vurdering av astrologi som trostradisjon, men å utdanne utøvere av astrologi innenfor en bestemt tro. Dette må kunne sies å tilsvare kirkelig utdannelser av prester og misjonærer.

Utdannelsesbeskrivelsen er inndelt i et emne per år og hvert emne i et antall delemner eller moduler. Grunnstudiet består av totalt 14 slike moduler, mens profesjonsstudiets første og andre del består av 7 respektive 5 moduler. Hver modul er ganske utførlig beskrevet på måter som tydelig henger sammen med det overordnede læringsutbyttet, både i form av løpende tekst og av formelle deskriptorer. Strukturen i modulene/emnene er koherent i forhold til læringsutbyttet; ingen moduler synes altså savnes eller være overflødige. Jf. for øvrig hva som er skrevet om relevans ovenfor.

Konklusjon

Ja, kravet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder bør presisere i studieplanen at utdannelsen er ideologisk basert og særlig bygger på teosofi og Alice Bailey og ikke har som mål å gi studentene redskaper til å kunne foreta en nøytral vitenskapelig vurdering av astrologi som trostradisjon.

3.4.3 Studieplanen

(4) Studieplanen skal tydelig vise utdanningens innhold og oppbygning.

Vurdering

Studieplanene for de tre nivåene (grunnstudiet samt profesjonsstudiets del I + II) presenteres i et samlet dokument (*Studiehåndbok & Studieplan*) som også omfatter allmenn informasjon om læringsaktiviteter, eksaminasjon med mer. Innen respektive studieplan er beskrivelsene strukturert etter moduler/delemner, som hver beskrives i fritekst, som deskriptorer for læringsutbytte samt med hensyn til pensum- og anbefalt litteratur.

Studieplanene er hensiktsmessige og det samlede dokumentet inneholder mye av den informasjonen som NOKUT etterspør i en studieplan, men innholdet må utformes slik at aktuelle studenter til denne utdanningen vil forstå planen, også studenter som ikke har bakgrunn i teosofi og vestlig esoterisme.

Det er informasjon om nettstudier som ikke skal inngå i fagskoleutdanningen og dette må tas bort da det kan bli forvirrende. Innholdet i studieplanen må kun gjelde fagskoleutdanning.

Det er noen beskrivelser foran i studieplanen og noen under «pedagogikk» som sier noe om arbeids- og undervisningsformer, men dette kan virke utydelig og det må fremkomme hvilke arbeids- og undervisningsformer som benyttes i de enkelte modulene.

Vi anbefaler å flytte oversikt over læringsutbytte og arbeidsmengde foran i studieplanen da dette vil bli mer oversiktlig.

Konklusjon

Nei, kravet er ikke oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder må

- utforme studieplanen slik at aktuelle studenter til denne utdanningen vil forstå planen, også studenter som ikke har bakgrunn i teosofi og vestlig esoterisme
- ta bort informasjon om nettstudier som ikke skal inngå i fagskoleutdanningen. Innholdet i studieplanen må kun gjelde fagskoleutdanning
- la det fremkomme hvilke arbeid og undervisningsformer som benyttes i de enkelte modulene
- beskrive arbeidstimer for hver modul

Tilbyder bør flytte læringsutbytte og oversikt over arbeidsmengde foran i studieplanen.

3.5 Undervisningsformer og læringsaktiviteter (§ 3-4)

3.5.1 Veiledning og oppfølging

(1) Utdanningen skal ha et pedagogisk opplegg som sikrer god veiledning og oppfølging av studentene både som gruppe og individ.

Vurdering

Undervisningen er basert på forelesninger, foregår med tre helgesamlinger på høsten og fire om våren, 10.00-16.30, med en times lunsj. Helgesamlingene gjør det mulig for studentene å være i full jobb

utenfor studiet. Det er 33 timer om høsten og 44 timer om våren. Grunnstudiet er et deltidsstudium over to år (25 %), profesjonsstudiet deltid over to år til (50%).

Ut fra studiehåndboken virker det som studiet er uten faste samlingssteder for studenter utenom helgesamlingene. Kollokvier er nevnt, men det er ikke spesifisert steder de skal møtes eller hvordan de skal organiseres. Hvem skal være kollokvielærere? Hvor mange timer i uken? Det virker ikke som det vil finnes et fagmiljø der studenter kan møtes daglig om de ønsker i et lesesalmiljø. Det nevnes at det er satt av mange timer til veiledning med hovedlærer på e-post, telefon, Skype, i klassen, Webinar og skolens Facebookside, men all veiledning er overlatt til samme person. Han har alle nøkkelroller- eier, rektor, styreleder, faglig ansvarlig, hovedlærer. Det synes lite betryggende. Er det individuell veiledning? Vil det være fellesmøter? Og hvem tar initiativ til slik veiledning?

Konklusjon

Nei, vesentlige mangler gjør at kravet ikke er oppfylt på en tilfredsstillende måte,

Tilbyder må redegjøre for hvordan kollokviundervisningen tenkes organisert, hvem som tenkes å skulle lede dem, og hvor veiledningstimer og kollokvier skal finne sted.

3.5.2 Undervisningsformer og læringsaktiviteter

(2) Undervisningsformer og læringsaktiviteter, herunder eventuell praksis, skal være tilpasset læringsutbyttet som skal oppnås.

Vurdering

I studieplanen er det oppgitt at undervisningen er en samarbeidsarena hvor det blant annet benyttes gruppearbeid, studentpresentasjoner, tankediagram og VØLS skjema. Læringsaktivitetene inkluderer eksempelvis selvstudier, kollokvier, praktiske øvelser, blogger og diskusjonsforum på nett. Vi vurderer de oppgitt arbeids- og undervisningsformer som egnet for å oppnå målene for hver enkelt modul og for læringsutbyttet som helhet. Vi viser imidlertid til vår vurdering i 3.4.3 hvor vi skriver at det må fremkomme hvilke arbeids- og undervisningsformer som benyttes i de enkelte modulene.

Konklusjon

Ja, kravet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

3.6 Fagmiljøet tilknyttet utdanningen (§ 3-5)

3.6.1 Undervisningspersonalets sammensetning og kompetanse

(1) Undervisningspersonalets sammensetning og samlede kompetanse skal være tilpasset utdanningen slik den er beskrevet i studieplanen. Undervisningspersonalet må samlet ha følgende kompetanse:

- a) Formell utdanning minst på samme nivå som det undervises i, innen det aktuelle fagområdet eller nærliggende fagområder. For nye fagområder der det ennå ikke tilbys tertiær utdanning, kan langvarig yrkespraksis erstatte formell utdanning.
- b) Pedagogisk kompetanse relevant for utdanningen. Minst én person skal ha formell pedagogisk utdanning og erfaring, og et særlig ansvar for utdanningens pedagogiske opplegg.
- c) Digital kompetanse relevant for utdanningen.
- d) Relevant og oppdatert yrkeserfaring.

Vurdering

Skolen er liten, uten fast daglig tilholdssted, og total årsverksinnsats er oppgitt som 1 i utdanningene, med to hovedlærere og en rekke timelærere og gjestelærere. Stillingsprosentene er generelt svært lave. Undervisningen bygger på en godtakelse av læren som forkynnes og som esoterisk astrologi bygger på, og mange av lærerne har utdanning innenfor dette trossystemet, teosofi/esoterisk astrologi. Men det er usikkert om esoterisk astrologi skal kalles et fagområde i den vanlige betydningen av ordet. Det krever riktignok teknisk kunnskap, men denne kunnskapen har ikke validitet i samfunnet generelt.

Søkeren ble bedt om å sende NOKUT tilleggsinformasjon om fagmiljøet i form av ny kravspesifikasjon og NOKUTs tabell for undervisningspersonell for at det skulle bli enklere for oss å vurdere fagmiljøet. Søker har ikke fylt ut NOKUTs tabell for undervisningspersonell, men oppgitt at tabellen er ikke godt nok egnet/tilpasset en situasjon som deres. Søker har lagt ved «Oversikt undervisningspersonell oa» og «Krav til lærere og sensorene ved Astrologiskolen Herkules».

Søker skriver i «Krav til lærere og sensorene ved Astrologiskolen Herkules» at «Kravet til alle hovedlærere er doktorgrads-kompetanse, minimum 4 års astrologi-utdanning, minimum 10 års egen astrologisk praksis, og minimum 10 års relevant undervisningserfaring på høyskolenivå». Siden teosofi og esoterisk astrologi ikke er et høyskole- eller universitetsfag/studium, må dette henvise til annen type utdanning og praksis og det er uklart hvilken relevans det har. Det er også i kraft av deres tilhørighet til esoterisk astrologis læresystem at de er lærere på skolen. Kravspesifikasjonen skal inneholde spesifikke minimumskrav til formell utdanning, pedagogisk kompetanse, digital kompetanse, forholdstall mellom undervisningspersonell og studentene, hvilke krav som stilles til arbeidserfaring og hva relevant arbeidserfaring er og krav til sensorer, både til formell utdanning, pedagogisk kompetanse og yrkeserfaring. «Krav til lærere og sensorene ved Astrologiskolen Herkules» inneholder lite spesifikke krav. Kravspesifikasjonen er forpliktende når tilbyder skal ansette undervisningspersonell og den må derfor vise at kravene tilbyder stiller er i tråd med NOKUTs krav til undervisningspersonalets kompetanse.

I «Oversikt undervisningspersonell oa» gis en rekke opplysninger om lærerne, men det er vanskelig å tolke relevansen for deres utdanning for fagskolen. Det innsendte skjemaet for undervisningspersonell er ganske uklart. Hva ligger i utdannelsene FU? Hvilket fag er personene Prof/Dr.grad/Dr. eller er dr. stipendiat i? Er dr. graden i astrologi basert på Phd som er anerkjent av NOKUT? Har disse gradene noen relevans for utdannelsetilbudet eller fagutdannelsen? Dette kommer ikke frem av skjemaet. Og hva betyr 4 års astrologi-utdanning? Betyr det 4 års fulltidsstudier? Og hva betyr «relevant undervisningserfaring på høyskolenivå»? Siden astrologi ikke er et høyskolefag, hva menes med relevant? Dette er uklart for oss. I søknaden står det: «Kravet til hovedlærere er formell utdanning i pedagogikk og/eller minimum 10 års undervisningserfaring på høyskolenivå». I følge det innsendte skjemaet har hovedlærer ikke formell pedagogisk kompetanse på høyskolenivå. Siden astrologi ikke er

et høyskolefag, hva er relevansen for «10 års undervisningserfaring på høyskolenivå» for undervisning i astrologi? I søknaden står det: «Tre har både doktorgradskompetanse og formell pedagogisk utdanning på høyskolenivå». Men det må forklares hva den faglige relevansen for dette er for astrologiundervisningen for at dette skal kunne vurderes.

Det er oppgitt at den som er pedagogisk ansvarlig har formell utdanning i pedagogikk, men vi savner en konkret beskrivelse av hvilken formell pedagogisk utdanning vedkommende har. Det er oppgitt at vedkommende har 20 % stilling i undervisningstilbudet og 40 % som sensor. Hun er ikke ansatt, men fakturerer timer.

Det er oppgitt flere studiesteder, men det er uklart om undervisningspersonalet skal ha like store stillingsbrøker ved alle studiestedene og om de tilbyr utdanningen på alle studiestedene samtidig. Har de samme personer kapasitet til å undervise alle stedene samtidig? Dette må også sees opp mot at det er uklart om de skal tilby alle tre utdanningene samtidig, selv om det er oppgitt i søknadene at det søkes godkjenning for 25 studenter pr. studie.

Skolen fikk mulighet til å ettersende detaljert informasjon, men fortsatt må det kunne sies at informasjonen er mangelfull.

Konklusjon

Nei, vesentlige mangler gjør at kravet ikke er tilfredsstillende oppfylt.

Tilbyder må

- forklare hvilken relevans de oppgitte akademiske gradene til undervisningspersonalet har for utdannelsetilbudet eller fagutdannelsen for at den faglige relevansen for astrologiundervisningen skal kunne vurderes
- oppgi hvilken formell pedagogisk utdanning den som er pedagogisk ansvarlig har.
- oppgi om undervisningspersonalet skal ha like stor stillingsbrøker ved alle studiestedene og om utdanningene skal tilbys på alle studiestedene samtidig
- klargjøre om skolen planlegger å gi alle tre utdanningene samtidig
- utforme kravspesifikasjon i henhold til NOKUTs krav

3.6.2 Praksisveiledere

(2) For utdanninger med praksis skal eksterne praksisveiledere ha kompetanse til å veilede og vurdere studentene i praksis.

Beskrivelse

Utdanningene har ikke praksis og kravet er derfor ikke relevant.

3.6.3 Undervisningspersonalets størrelse og stabilitet

(3) Undervisningspersonalet må være stort og stabilt nok til å gjennomføre fastsatte læringsaktiviteter.

Vurdering

Skolen er til en stor grad drevet frem av en person som har stor entusiasme for esoterisk astrologi og teosofi og har et stort nettverk. Han kan trekke på dette nettverket for gjesteforelesere. I tabellen i det ettersendte dokumentet «Oversikt undervisningspersonell oa» er det oppgitt at han er den eneste ansatte. Han står oppført med en stillingsprosent på 180 %, med 40 % stilling i undervisningstilbudet og 50 % som sensor. Han er i tillegg eier, styreleder, rektor og faglig ansvarlig. To andre blant fagpersonalet er oppført med 20 % undervisning, deriblant pedagogisk ansvarlig. De øvrige stillingsprosentene er på 1 og 2 %. Felles for alle er at de ikke er ansatt men fakturerer pr. time.

Personalstyrken kan i og for seg være stor nok på papiret, men i praksis synes alle utdannelsene å hvile på en person, og dette er langt fra tilstrekkelig. Skulle denne personen bli syk eller falle fra vil studentene bli skadelidende. Likeledes kan kortvarig sykdom lede til tap av utdannelses tempo. Undervisningspersonalet er uten tvil gode formidlere av astrologi, teosofiens lære og esoterisk astrologi, men grunnutdannelsen varer 2 år på deltid og studentene er avhengig av stabilitet blant lærerpersonalet. Det er bare en person ansatt ved skolen i 180 % stilling. Dette gjelder alle tre utdanningene og for alle studiestedene. Forholdet er langt unna det som kan sies å være «stort og stabilt nok».

Foran i studieplanen er det også oppgitt at det ikke er satt tall for antall studenter de vil ta opp, og som påpekt tidligere er det ikke oppgitt forholdstall mellom studenter og undervisningspersonell i kravspesifikasjonen.

Konklusjon

Nei, vesentlige mangler gjør at kravet ikke er tilfredsstillende oppfylt.

Tilbyder må ansette en større en større stab for å kunne gi stabilitet i utdannelsetilbudet.

3.6.4 Faglig ansvarlig

(4) Utdanningen skal ha en faglig ansvarlig med formell faglig kompetanse. Faglig ansvarliges oppgave er å sikre at studentene gjennomfører utdanningen som beskrevet i planen og oppnår læringsutbyttet. Faglig ansvarlig må være tilsatt hos tilbyder i minimum 50 prosent stilling.

Vurdering

Faglig ansvarlig er den eneste som er ansatt ved skolen og i tillegg til å være faglig ansvarlig underviser han i 40 %, er sensor i 50 %, er eier, styreleder og rektor. Han har relevant formell faglig kompetanse og kan trekke på et nettverk av gjesteforelesere. Personen evner uten tvil å formidle teosofiens lære og esoterisk astrologi.

Det meste av alt faglig og administrativt ansvaret hviler i realiteten på denne ene personen, og dette er ikke tilfredsstillende i en tertiær utdanning. Skulle denne personen bli syk eller falle fra vil studentene bli skadelidende. Likeledes kan kortvarig sykdom lede til tap av utdannelses tempo. Vi anser det som for sårbart at den faglige ansvarlige er den eneste ansatte og innehar en 180 % stilling.

Konklusjon

Nei, vesentlige mangler gjør at kravet ikke er tilfredsstillende oppfylt.

Tilbyder må planlegge for større stabilitet i utdanningsforløpet og sikre at faglig ansvarlig har nok kapasitet til denne oppgaven.

3.7 Eksamen og sensur (§ 3-6)

3.7.1 Eksamens- og vurderingsordningene

(1) Eksamens- og vurderingsordningene skal være egnet til å vurdere om læringsutbyttet er oppnådd.

Vurdering

Eksamensordningen tester studentene i detaljer i esoterisk astrologi ved en entimes eksamen som består av småspørsmål, og ved at studentene leverer inn en mappe med horoskoper de har arbeidet ut med levende personer. Det tester med andre ord kunnskap, ferdigheter og kompetanse innenfor læresystemet og til å omsette disse kunnskaper og ferdigheter i praksis. Slik vi forstår det er første testen på slutten av grunnstudiet. Vi mener at det kan forventes at studentene testes underveis da to år er alt for lenge å vente for å få en vurdering.

Konklusjon

Nei, kravet ikke er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder må innføre underveisvurderinger.

3.7.2 Sensorenes kompetanse

(2) Sensorene skal ha kompetanse til å vurdere om læringsutbyttet er oppnådd.

Vurdering

Det er oppgitt at to de to hovedlærerne (faglig ansvarlig og pedagogisk ansvarlig) er interne sensorer og at det ved tvilstilfeller innkalles ekstern sensor. Med tanke på at skolen til de grader drives av en person ville det vært en stor fordel med eksterne sensorer for å få en faglig uavhengig vurdering. Dette vil også være viktig for å sikre studentene anonymitet i vurderingen.

I dokumentet «Oversikt undervisningspersonell oa» er det satt inn en liste med navn på potensielle eksterne sensorer. Det er oppgitt noe informasjon om den enkeltes bakgrunn, men ingen informasjon om deres formelle kompetanse. Vi viser til våre vurderinger i punkt 3.6.1 hvor vi påpeker at kravspesifikasjonen må inneholde krav til sensorers kompetanse.

Konklusjon

Nei, vesentlige mangler gjør at kravet ikke er tilfredsstillende oppfylt.

Tilbyder må

- oppgi hvem som er eksterne sensorer og beskrive deres kvalifikasjoner
- innføre bruk eksterne sensorer for å få en uavhengig faglig vurdering og for å sikre studentene anonymitet

3.8 Infrastruktur (§ 3-7)

Tilbyder skal ha lokaler, utstyr, informasjonstjenester, administrative og tekniske tjenester, IKT-ressurser og arbeidsforhold som er tilpasset utdanningen, og som utgjør et forsvarlig lærings- og arbeidsmiljø for studenter og ansatte.

Vurdering

Skolen skal låne lokaler for helgesamlingene som er skolens hovedaktivitet. Samlingene foregår over til sammen 14 dager per år. Det antas at det med klasserom menes lokalene for disse samlingene. De oppsatte lokalene virker som tilpasset dette formålet. Det er uklart om det finnes egne lokaler for kollokvieundervisning og veiledningstimer eller lesesalsplasser og studentbibliotek utenom disse 14 dagene.

I søknad og studieplanen oppgis det at skolen har en læringsplattform. Slik vi forstår det er denne læringsplattformen et omfattende digitalisert studie- og pensummateriale som blir utlevert på dvd i begynnelsen av hvert semester. Det oppgis at studentene benytter dette på PC, smarttelefoner og Ipad. Videre oppgis det at skolen har klassesett med annen pensumlitteratur og pc-er med relevant Software til gratis utlån.

Utover dette kan vi ikke se at det er oppgitt informasjon om informasjonstjenester, administrative og tekniske tjenester og IKT-ressurser i søknadene. Om det er den ene personen som er ansatt som også skal ha ansvar for informasjonstjenester, administrative og tekniske tjenester og IKT-ressurser er det for sårbart.

Konklusjon

Nei, vesentlige mangler gjør at kravet ikke er tilfredsstillende oppfylt.

Tilbyder må

- opplyse om hvor kollokvieundervisning og veiledningstimer skal finne sted og eventuelle lesesalsplasser for studentene

- oppgi informasjon om informasjonstjenester, administrative og tekniske tjenester og IKT-ressurser og sikre at disse tjenestene utgjør et forsvarlig lærings- og arbeidsmiljø for studenter og ansatte

3.9 Konklusjon etter sakkyndig vurdering

Utdanningen anbefales ikke godkjent. Tilbyder må gjøre omfattende utbedringer i utdanningen.

Tilbyder må

- ta opp studenter til hele fagskoleutdanninger og ikke til enkeltmoduler
- legge ved formelle samarbeidsavtaler som er relevante for utviklingen av utdanningen
- spesifisere arbeidsmengde for hver modul
- endre navn på navn på Profesjonsstudiene slik at de bedre reflekterer innholdet i utdannelsen
- utforme studieplanen slik at aktuelle studenter til denne utdanningen vil forstå planen, også studenter som ikke har bakgrunn i teosofi og vestlig esoterisme
- ta bort informasjon om nettstudier som ikke skal inngå i fagskoleutdanningen. Innholdet i studieplanen må kun gjelde fagskoleutdanning
- la det fremkomme hvilke arbeid og undervisningsformer som benyttes i de enkelte modulene
- beskrive arbeidstimer for hver modul
- redegjøre for hvordan kollokvieundervisningen tenkes organisert, hvem som tenkes å skulle lede dem, og hvor veiledningstimer og kollokvier skal finne sted forklare hvilken relevans de oppgitte akademiske gradene til undervisningspersonalet har for utdannelsesstilbudet eller fagutdannelsen for at den faglige relevansen for astrologiundervisningen skal kunne vurderes
- oppgi hvilken formell pedagogisk utdanning den som er pedagogisk ansvarlig har.
- oppgi om undervisningspersonalet skal ha like stor stillingsbrøker ved alle studiestedene og om utdanningene skal tilbys på alle studiestedene samtidig
- klargjøre om skolen planlegger å gi alle tre utdanningene samtidig
- utforme kravspesifikasjon i henhold til NOKUTs krav
- ansette en større en større stab for å kunne gi stabilitet i utdannelsesstilbudet
- planlegge forstørre stabilitet i utdannelsesforløpet og sikre at faglig ansvarlig har nok kapasitet til denne oppgaven
- innføre underveisvurderinger
- oppgi hvem som er eksterne sensorer og beskrive deres kvalifikasjoner
- innføre bruk eksterne sensorer for å få en uavhengig faglig vurdering og for å sikre studentene anonymitet
- opplyse om hvor kollokvieundervisning og veiledningstimer skal finne sted og eventuelle lesesalsplasser for studentene
- oppgi informasjon om informasjonstjenester, administrative og tekniske tjenester og IKT-ressurser og sikre at disse tjenestene utgjør et forsvarlig lærings- og arbeidsmiljø for studenter og ansatte

Tilbyder bør

- sikre at søkere har tilstrekkelige engelskkunnskaper
- oppgi hva som er tilstrekkelig antall studenter for å starte opp utdanningen

- forklare forskjellene mellom nivåene bedre og forklare hvorfor læringsutbyttene skiller seg i liten grad fra hverandre til tross for at det er utdanninger på ½, 1 og 1½ år
- presisere i studieplanen at utdannelsen er ideologisk basert og særlig bygger på teosofi og Alice Bailey og ikke har som mål å gi studentene redskaper til å kunne foreta en nøytral vitenskapelig vurdering av astrologi som trostradisjon
- flytte læringsutbytte og oversikt over arbeidsmengde foran i studieplanen

4 Tilsvarende

NOKUT mottok 28. oktober 2015 tilbakemelding fra søkeren, på vår innledende administrative vurdering og de sakkyndiges vurdering i utkast til tilsynsrapport.

Under presenterer vi søkerens tilbakemelding på den sakkyndige vurderingen, samt de sakkyndiges tilleggsvurdering av de opprinnelige underkjente kravene.

4.1 Søkerens tilbakemelding

Først vil vi takke de sakkyndige for arbeidet med vurderingen og flere gode innspill. Vi har i den vedlagte reviderte studieplan innarbeidet så godt som alle de foreslåtte presiseringer og utbedringer. Innledningsvis er det viktig å understreke følgende 4 forhold:

1. NOKUT sitt forrige vedtak ble enstemmig opphevet av Klagenemden 5.11.14, primært fordi NOKUT bevisst valgte å støtte seg til sakkyndig Frode Svartdal, som med vitende og vilje hevet seg over Fagskoleloven i sitt korstog mot astrologi og fordi Claus Houlberg beviselig ikke hadde lest store og sentrale deler av studieplanen. Vi utførte et omfattende revideringsarbeid for å komme de forrige sakkyndige i møte. Dette ble formalisert i ny søknad levert september 2014. I den har vi allerede innarbeidet enkelte av de punkter nye sakkyndige nå legger til grunn for ikke å anbefale godkjenning av utdanningen vi søkte om i februar 2014. Det urimelige i dette er slående. For å komme denne problemstilling i forkjøpet, tok vi det opp med NOKUT. Vi argumenterte innstendig med at så lenge feilen lå hos NOKUT, så var det rett og rimelig at nye sakkyndige fikk mulighet til å hensynta våre revideringer ved å se på begge studieplanene under ett. Dette ble kategorisk avvist av NOKUT, som forlangte at vi gjorde et valg mellom ny og gammel søknad. Vi kunne ikke velge den nye/reviderte, av den åpenbare grunn at den var tilpasset uberettigede krav fra gamle sakkyndige, jfr. vedtakets ugyldighet. Forvaltnings-lovens § 17 og 37 krever at NOKUT skal påse at saken er så godt opplyst som mulig, før vedtak treffes. Vi hevder at dette ikke er tilfelle her og at hensynet til enkelhet i saksbehandlingen er forsømt. Dette understrekes av at NOKUT i denne sak bruker nærmere 2 år på sakkyndig vurdering, som de iht. egne retningslinjer skal bruke 2 mnd. på.

2. NOKUT har, sammen med gamle og nye sakkyndige, vidt forskjellig syn på hva som må endres for at studiet skal anbefales. Dette fremgår klart av tabellen under. F.eks.: Nye sakkyndige konkluderer med at kravet til innhold og emner er oppfylt, stikk i strid med det sentrale ankepunkt hos gamle sakkyndige. De var av den oppfatning at kravene til fagmiljø er oppfylt. Dette er imidlertid sentralt ankepunkt hos nye sakkyndige. Med ett unntak er det uenighet på alle områder. Fra vårt ståsted

oppleves dette som villedende og vilkårlig, jfr. Fvl. § 11 og § 1.5 og 1.7 i Forskrift om kvalitets- sikring av fagskoler. KD skriver i F-08-10 om oppnevning av sakkyndige at; «NOKUT må ta hensyn til søkers behov for forutberegnelighet ved fastsettelse av regler vedrørende saksbehandlingen.» Vi opplever at dette ikke er tilstrekkelig ivaretatt her. Mandatet er ikke presist nok, når vi får så vidt sprikende vurderinger. Legitimiteten og grunnlaget for det vedtak NOKUT skal fatte blir klart svekket.

Spørsmål	Gamle sakkyndige	Nye sakkyndige	Nokut
3.2.1 Opptak	-	NEI	JA Ref. 2.1.1
3.2.2 Samarbeid med yrkesfeltet	-	NEI	JA Ref. 2.1.2
3.2.5 Fagskolepoeng og arbeidsmengde	-	NEI	JA Ref. 2.1.4
3.3.1 Læringsutbytte	NEI	JA	JA
3.4.1 Utdanningens navn	JA	NEI	
3.4.2 Utdanningens innhold og emner	NEI	JA	
3.4.3 Studieplanen	JA	NEI	
3.5.1 Veiledning og oppfølging	NEI	NEI	
3.5.2 Undervisningsformer	NEI	JA	
3.6.1 Fagmiljø/sammensetning	JA	NEI	
3.6.3 Personalets størrelse og stabilitet	JA	NEI	
3.6.4 Faglig ansvarlig	JA	NEI	
3.7.1 Eksamen	JA	NEI	
3.7.2 Sensorene	JA	NEI	
3.8 Infrastruktur	JA	NEI	

3. Nye sakkyndige stiller spørsmålstegn ved fagmiljø og kompetanse. Nettopp av den grunn etterlyste de tilleggs-informasjon gjennom konkrete spørsmål. Dokumentet med våre utfyllende svar ble oversendt innen fristen. Det fremkommer imidlertid klart og tydelig at sakkyndige ikke har innarbeidet denne informasjon i sin argumentasjon, til tross for at de har hatt mer enn 4 måneder på seg. F.eks. påstås det på s. 16 at; «søker ikke har fylt ut NOKUT sin tabell for undervisningspersonell.» Videre etterlyses krav til sensorer og forholdstall mellom studenter og forelesere. Dette er imidlertid klart formidlet i dokumentets pkt. 4 og 6. Stillingsprosentene for de ulike lærere, gitt av de sakkyndige på s. 7 og s. 18, er også feil. Når de sakkyndige beviselig tufter sin kritikk på feil grunnlag og i den tro at viktig informasjon mangler, så er det lite tillitsvekkende. For å understreke alvorret i dette, finner vi at heller ikke underlags-dokumentet; *Oversikt Undervisnings-personell*, er lest grundig nok. De sakkyndige skriver; «Tilbyder må oppgi om undervisningspersonalet skal ha like store stillingsbrøker ved alle studie-stedene.» Dette er besvart på s. 4. Dokumentene nevnt her adresserer det de sakkyndige oppfatter som den største svakheten ved søknaden. Vi betrakter derfor dette som en betydelig saksbehandlingsfeil.

4. De sakkyndige går langt i sine krav om detaljerte presiseringer og utbedringer, listet opp under. Vi ønsker å imøtekomme alle disse, etter beste evne. Her skal det imidlertid påpekes, som over, at de sakkyndige har oversett viktig informasjon, og dermed at mange av kravene rent faktisk er innfridd. Videre så mangler de støtte i lovverk og forskrifter for flere av sine krav. Vi bestrider derfor at disse kan brukes som begrunnelse for ikke å godkjenne søknaden, jfr. Forvaltningslovens § 24 og 25.

Som konsekvens av disse 4 forhold får vi etter vårt syn både tilblivelsesmangler, innholds-mangler og ufullstendigheter i grunnlaget for det vedtak NOKUT skal fatte, jfr. Forvaltningslovens § 11, 17, 24, 25, 37, 41 og Forskrift om kvalitetssikring- og utvikling i høyere utdanning og fagskoleutdanning § 1.5. (1) og 1.7 (2). I sum utgjør dette ankepunkter vi vil prøve for Klagenemden ved eventuelt avslag.

A: *Tilbyder må ta opp studenter til hele fagskoleutdanninger og ikke til enkeltmoduler.* Svar: Vi tar ikke opp studenter til enkeltmoduler. Se Søknadskjema/reglement hvor dette & regler for fritak klart fremgår. Den misvisende formulering de sakkyndige sikter til, er nå fjernet fra studiehåndboken s. 3.

B: *Tilbyder må legge ved formelle samarbeidsavtaler, relevante for utviklingen av utdanningen.* Svar: NOKUT har allerede godkjent dette, jfr. punkt 2. For å komme de sakkyndige i møte har vi nå innledet et samarbeid også med www.isarastrology.com for utvikling og sertifisering av skolen. Bekreftelse er oversendt NOKUT.

C: *Tilbyder må ta bort informasjon om Nettstudiet som ikke skal inngå i fagskoleutdanningen.* Svar: Vi har nå fjernet dette. Det gikk meget klart fram av håndboken at Nettstudiet ikke inngår i studiet.

D: *Tilbyder må oppgi hvilken formell utdanning pedagogisk ansvarlig har.* Svar: Professor H. Schei har pedagogisk seminar over et semester fra det som var Universitetet i Trondheim. Hun har for øvrig mer enn 40 år med undervisningserfaring. Se tabell over Pedagogisk utvalg.

E: *Tilbyder må endre navn på Profesjonsstudiet slik at det bedre reflekterer innholdet i utdannelsen.* Svar: Vi har nå lagt til en undertittel; Profesjonsstudiet del I & II, i esoterisk astrologi slik det foreslås. Se s. 2-3. Det skal kommenteres at en hel del av pensum her rent faktisk er forening av klassisk og esoterisk astrologi. Det gjelder bl.a. de tre kors, aspektmønstre, verdighetene og konstellasjonene.

F: *Tilbyder må utforme studieplanen slik at studenter uten bakgrunn i teosofi og vestlig esoterisme forstår planen.* Svar: Dette ble tydeliggjort i den reviderte planen, høsten 2014, jfr. punkt 1.

G: *Tilbyder må redegjøre for hvordan kollokviene tenkes organisert/ledet og hvor de skal finne sted.* Svar: Se punkt 1. Dette foregår i samme lokaler som undervisningen. De har gjennom 14 år vært organisert som repetisjon og forberedelse mellom hver samling. De skal ledes av Professor H. Schei i Trondheim, dr. N. Sanderson i Oslo og av H. Horpestad i Stavanger. Veiledning skjer med de samme lærerkrefter. Disse setter opp veiledningsdatoer. Studentene kan også selv ta kontakt ved behov.

H: *Tilbyder må utforme kravspesifikasjon iht. NOKUT-krav.* Svar: Dette har vi gjort. Se punkt 3 og 4, samt NOKUT sin Veileder § 3.5 hvor det heter at; «Kravene er generelle.» Sakkyndige er imidlertid av den oppfatning at vi ikke er spesifikke nok. Dette er vi uenig i. Når det gjelder digital kompetanse har vi presisert hvilke typer dataprogram som skal mestres. Vårt krav til formell utdanning innen astrologi er satt til 4 år. I og med at denne type utdanning normalt går over deltid og med uensartet innhold, så har vi presisert at hovedlærere skal mestre minimum 70 prosent av vårt pensum. For relevant yrkeserfaring har vi satt kravet til 10 års egen praksis som utøvende astrolog. For hovedlærere, som også deltar i skolens forskning jfr. vårt KS og Årsrapporter, krever vi dr. grad og 10 års undervisnings-erfaring på høyskolenivå. Dette er etter vårt syn strenge, presise og entydige krav. Våre tiltak for kompetanse-heving av undervisningspersonalet er for øvrig grundig beskrevet i sakens dokumenter.

I: *Tilbyder må forklare hvilken relevans de akademiske gradene har.* Svar: Vi stiller oss undrende til at de sakkyndige bestrider relevansen av solid akademisk bakgrunn og lang undervisningserfaring fra høyskole og universitet når man skal påta seg forskning og omfattende ansvar for planlegging og gjennomføring av undervisning, veiledning, eksamen og sensur på vår skole. NOKUT påpeker sågar i sin Veileder på s. 28 at langvarig undervisningserfaring kan erstatte formell kompetanse. Retorisk kan vi spørre om en sakkyndig har relevant bakgrunn, når han ikke er fagkyndig astrolog?

J: Tilbyder må oppgi informasjon om informasjonstjenester, administrative og tekniske tjenester og IKT ressurser og sikre at disse utgjør et forsvarlig lærings- og arbeidsmiljø for studenter og ansatte. Svar: Samtlige ansatte, lærere og studenter har full tilgang til skolens informasjons- og lærings-plattform via alle utbredte digitale kanaler og formater. Distribusjon skjer via skolens hjemmeside, egen YouTube-kanal, FB, Nettskyen, osv. Ref. Digital Learning Environment. Vi har VIP avtale med profesjonell webmaster/IKT tjeneste, www.webnorge.no. Se for øvrig punkt K.

K: Tilbyder må ansette en større stab for å gi stabilitet i utdannelsen og sikre at faglig ansvarlig har nok kapasitet til sine oppgaver. Svar: Vi har ansatt og utvidet stillingsprosenten til Professor Schei og dr. Sanderson slik at disse nå er hhv. 40 og 60 %. Vi har også ansatt jurist M. Helleberg som sekretær i 30 % stilling. Hun har lang IKT bakgrunn, har gjennomført studiet, kjenner skolen, nettverket og studentenes behov. Dr. J. Tollefsen engasjeres i 30 % stilling ved ytterligere behov. Dvs. til sammen ca. 3 fulltids-stillinger, eller 6000 timer. Sakkyndige anfører at skolen er sårbar hvis faglig ansvarlig blir syk. Skolen har gjennom 14 års drift aldri hatt fravær av lærere og vi har utviklet tett samarbeid med mer enn 15 erfarne og dyktige astrologer som alle ønsker mer undervisningstid. Dette er m.a.o. ikke et reelt problem. Bemerk at NOKUT «ikke krever at alle som skal undervise er ansatt ved søknadstidspunktet. De har heller ikke satt krav til hvor stor andel av personalet som må være fast ansatt, ei heller til hvor store stillinger lærere bør ha. Mange benytter gjestelærere som har sitt daglige virke i det aktuelle yrkesfelt. Dette er en tilfredsstillende ordning.» Jfr. Veileder s. 26 og 30.

L: Tilbyder må la det fremkomme hvilke arbeid/mengde/timer og undervisningsformer som benyttes i de enkelte modulene. Svar: Dette fremgår i studieplanen. Vi har nå presisert dette og brutt timene ned også på enkelt-moduler, slik det foreslås, på s. 40. Dette er ikke et krav i NKR, lov/forskrift.

M: Tilbyder må oppgi om undervisningspersonalet skal ha like store stillingsbrøker ved alle studie-stedene og om utdanningene skal tilbys på alle studiestedene samtidig. Svar: Nei. Dette er besvart i sakens dokumenter, jfr. punkt 3 og 4. Se datoer. Som det fremgår så fullfører vi normalt et kull før nytt startes. Vi trekker veksler på lokale lærerkrefter for å minimere reisekostnader og forurensning.

N: Tilbyder må innføre underveisvurderinger på Grunnstudiet. Svar: Sakkyndige har ikke notert at studentene jobber med sin diplomoppgave underveis i Grunnstudiet og at dette arbeidet veiledes. Grunnstudiet er foreslått normert til kun 30 poeng. Vi vil imidlertid komme de sakkyndige i møte og innfører underveisvurdering halvveis i Grunnstudiet. Se s. 40 i den vedlagte studieplan.

O: Tilbyder må innføre bruk av eksterne sensorer Svar: Som det fremgår så har vi alltid åpnet for dette i de tilfeller hvor skolens 3 erfarne sensorer er i tvil. Vi vil spørre om de sakkyndige har tenkt på det faktum at det ikke finnes norske esoteriske astrologer, som fyller alle våre krav, utover de lærere vi allerede benytter? For å komme de sakkyndige i møte vil vi allikevel innføre dette, ved avsluttende eksamener, til tross for at det ikke er et krav i loven. Vi har nå inngått avtale med Holger Stavnsbjerg og Anne Britt Lund om slikt samarbeid. Deres kvalifikasjoner er beskrevet her; www.esoterisk-astrologi.dk/profil.php?l=dk og astrokonsult.wordpress.com/om-meg/

P: Tilbyder bør sikre at søkere har tilstrekkelige engelsk-kunnskaper. Svar: Det fremgår klart i skolens reglement paragraf 2.6 at vi sikrer dette. Dette er tidligere oversendt NOKUT. Se punkt 1.

Q: Tilbyder bør oppgi hva som er tilstrekkelig antall studenter for å starte opp utdanningen. Svar: Dette vil være 12 og er nå oppgitt i studieplanen på s. 5.

R: Tilbyder bør forklare forskjellene mellom nivåene bedre og hvorfor læringsutbyttene skiller seg i liten grad fra hverandre. Svar: Dette ble tydeliggjort i den reviderte planen, høsten 2014, jfr. punkt 1.

S: Tilbyder bør presisere i studieplanen at utdannelsen er ideologisk basert og særlig bygger på teosofi og A. Bailey og ikke har som mål å gi studentene redskaper til å kunne foreta en nøytral vitenskapelig vurdering av astrologi som trostradisjon. Svar: Dette ble presisert i den reviderte planen, og i den vedlagte på s. 22, jfr. punkt 1. Grunnstudiet er i all hovedsak uavhengig av teosofi/antroposofi.

T: Tilbyder bør flytte læringsutbyttene og oversikt over arbeidsmengde foran i planen. Svar: Vi er ikke enig i dette fordi disse to hører naturlig sammen og fordi førstnevnte inneholder en lang rekke detaljer, om bl.a. NKR, som kan ta motet og interessen fra noen og enhver.

NOKUT sine bør punkter:

U: Implementere bestemmelser om innpassing i reglementet. Svar: Det ble gjort. Se punkt 1.

V: Presisere at studentrepresentanten må oppnevne en student med personlig vara til klagenemda. Svar: Det er gjort. Se punkt 1.

W: Kun inkl. reelle samarbeids avtaler relevante for læringsutbyttets yrkes-relevans. Svar: Se punkt B.

4.2 Sakkyndig tilleggsvurdering

4.2.1 Opptak

(1) Krav i fagskoleloven med forskrifter skal være oppfylt. NOKUT vurderer følgende krav: b) Grunnlag for opptak. Grunnlaget for opptak skal være relevante kvalifikasjoner på nivå 4 i Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring. Søkere har krav på å få vurdert om de er kvalifisert for opptak til en utdanning på grunnlag av realkompetanse.

Tilbyder må ta opp studenter til hele fagskoleutdanninger og ikke til enkeltmoduler

Tilbyder bør

- sikre at søkere har tilstrekkelige engelskkunnskaper
- oppgi hva som er tilstrekkelig antall studenter for å starte opp utdanningen

Sakkyndig tilleggsvurdering

Informasjonen om at søkere kan søke opptak til enkeltmoduler er fjernet i studieplanen.

Det oppgis i studieplanen s. 5 at 12 søkere er et tilstrekkelig antall for å starte utdanningen. Videre vises det til at det er opplyst i reglementet at søkere må ha tilstrekkelige engelskkunnskaper. Med de endringer som nå er gjort anser vi kravet som oppfylt.

Konklusjon

Ja, kravene er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

4.2.2 Samarbeid med yrkesfeltet

(2) Tilbyder skal samarbeide med aktører i yrkesfeltet og delta i faglige nettverk som sikrer at utdanningens læringsutbytte er relevant for yrkesfeltet.

Nei, vesentlige mangler gjør at kravet ikke er tilfredsstillende oppfylt.

Tilbyder må legge ved formelle samarbeidsavtaler som er relevante for utviklingen av utdanningen.

Sakkyndig tilleggsvurdering

Skolen skriver i sitt tilsvare at NOKUT har godkjent samarbeidsavtalene. Dette er ikke tilfelle. NOKUT har vurdert at kravet om at det skal legges ved samarbeidsavtaler er oppfylt, men at avtalene må vurderes av de sakkyndige. I tilsvaret opplyses det om at for å komme de sakkyndige i møte er det er innledet et samarbeid med www.isarastrology.com for utvikling og sertifisering av skolen. Som dokumentasjon for dette samarbeidet er det lagt ved en e-postutveksling hvor skolen har mottatt hvilke krav som må oppfylles for å bli medlem. Vi er av den oppfatning at dette ikke er en formell samarbeidsavtale, selv om medlemskap i ISAR på sikt kan være relevant for utviklingen av utdanningen.

Konklusjon

Nei, vesentlige mangler gjør at kravene ikke er tilfredsstillende oppfylt.

Tilbyder må legge ved formelle samarbeidsavtaler som er relevante for utviklingen av utdanningen.

4.2.3 Fagskolepoeng og arbeidsmengde

(5) Utdanningen skal ha et omfang av 30, 60, 90 eller 120 fagskolepoeng.

(6) Det totale antall arbeidstimer for studentene skal normalt være mellom 1500-1800 timer per år.

Tilbyder må spesifisere arbeidsmengde for hver modul.

Sakkyndig tilleggsvurdering

I tilsvaret oppgis det at timene er brutt ned også på enkeltmoduler, slik det foreslås, men at dette er ikke et krav i NKR, lov/forskrift. Vi ønsker å påpeke at det i NOKUTs søkeveiledning står at det må fremgå av studieplanen hvor mange fagskolepoeng hvert emne tilsvarer, hvor mange arbeidstimer dette omfatter for studentene, samt hvordan arbeidstimerne fordeles mellom undervisning/veiledning og egenarbeid. Våre tidligere vurderinger er derfor helt i henhold til NOKUTs krav. Vi vurderer kravet som oppfylt i og med at det nå er oppgitt arbeidsmengde for hvert studieår i studieplanen.

Konklusjon

Ja, kravene er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

4.2.4 Utdanningens navn

(1) Utdanningens navn skal være dekkende for innholdet og det læringsutbyttet utdanningen gir.

Tilbyder må endre navn på navn på Profesjonsstudiene slik at de bedre reflekterer innholdet i utdannelsen.

Sakkyndig tilleggsvurdering

I tilsvaret oppgis det at navn på utdanningene er endret ved at det er lagt til en undertittel; Profesjonsstudiet del I & II, i esoterisk astrologi. Vi vurderer navnene som tilfredsstillende.

Konklusjon

Ja, kravene er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

4.2.5 Studieplanen

(4) Studieplanen skal tydelig vise utdanningens innhold og oppbygning.

Tilbyder må

- *utforme studieplanen slik at aktuelle studenter til denne utdanningen vil forstå planen, også studenter som ikke har bakgrunn i teosofi og vestlig esoterisme*
- *ta bort informasjon om nettstudier som ikke skal inngå i fagskoleutdanningen. Innholdet i studieplanen må kun gjelde fagskoleutdanning*
- *la det fremkomme hvilke arbeid og undervisningsformer som benyttes i de enkelte modulene*
- *beskrive arbeidstimer for hver modul*

Tilbyder bør flytte læringsutbytte og oversikt over arbeidsmengde foran i studieplanen.

Sakkyndig tilleggsvurdering

Informasjon om nettstudier er fjernet i studieplanen. Når det gjelder kravet om at tilbyder må utforme studieplanen slik at studenter uten bakgrunn i teosofi og vestlig esoterisme forstår planen oppgis det i tilsvaret at dette ble tydeliggjort i den reviderte planen, høsten 2014. Det er ikke oppgitt at endringene er utført i studieplanen som er lagt ved tilsvaret. Vi kan ikke vurdere studieplaner som er lagt ved andre søknader, da det må være helt tydelig hvilken studieplan som ligger til grunn for vedtaket.

Konklusjon

Nei, kravene er ikke oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder må utforme studieplanen slik at aktuelle studenter til denne utdanningen vil forstå planen, også studenter som ikke har bakgrunn i teosofi og vestlig esoterisme.

4.2.6 Veiledning og oppfølging

(1) Utdanningen skal ha et pedagogisk opplegg som sikrer god veiledning og oppfølging av studentene både som gruppe og individ.

Nei, vesentlige mangler gjør at kravet ikke er tilfredsstillende oppfylt.

Tilbyder må redegjøre for hvordan kollokvieundervisningen tenkes organisert, hvem som tenkes å skulle lede dem, og hvor veiledningstimer og kollokvier skal finne sted.

Sakkyndig tilleggsvurdering

I vår vurdering skrev vi at kollokvier er nevnt, men det er ikke spesifisert steder de skal møtes eller hvordan de skal organiseres. Hvem skal være kollokvielærere? Hvor mange timer i uken? I tilsvaret oppgis det at kollokvier foregår i samme lokaler som undervisningen. De har gjennom 14 år vært organisert som repetisjon og forberedelse mellom hver samling. De skal ledes av Professor H. Schei i Trondheim, dr. N. Sanderson i Oslo og av H. Horpestad i Stavanger. Veiledning skjer med de samme lærerkrefter. Disse setter opp veiledningsdatoer. Studentene kan også selv ta kontakt ved behov.

Vi kan ikke se at det er gitt svar på hvor mye tid som er satt opp til kollokviegrupper. Av leieavtalene ser det ut til at lokalene er leid for de helgene det undervises, og vi er usikre på hvorvidt kollokviene foregår disse helgene.

I tilsvaret er det ikke gitt mer informasjon om hvorvidt det finnes et fagmiljø der studenter kan møtes daglig om de ønsker i et lesesalmiljø. Det nevnes at det er satt av mange timer til veiledning med hovedlærer på e-post, telefon, Skype, i klassen, Webinar og skolens Facebookside, men all veiledning er overlatt til samme person. Han har alle nøkkelroller- eier, rektor, styreleder, faglig ansvarlig, hovedlærer. Det synes lite betryggende. Er det individuell veiledning? Vil det være fellesmøter? Og hvem tar initiativ til slik veiledning?

Konklusjon

Nei, vesentlige mangler gjør at kravene ikke er tilfredsstillende oppfylt.

Tilbyder må redegjøre for hvordan kollokvieundervisningen tenkes organisert, og når veiledningstimer og kollokvier skal finne sted.

4.2.7 Undervisningspersonalets sammensetning og kompetanse

(1) Undervisningspersonalets sammensetning og samlede kompetanse skal være tilpasset utdanningen slik den er beskrevet i studieplanen. Undervisningspersonalet må samlet ha følgende kompetanse:

- e) Formell utdanning minst på samme nivå som det undervises i, innen det aktuelle fagområdet eller nærliggende fagområder. For nye fagområder der det ennå ikke tilbys tertiær utdanning, kan langvarig yrkespraksis erstatte formell utdanning.
- f) Pedagogisk kompetanse relevant for utdanningen. Minst én person skal ha formell pedagogisk utdanning og erfaring, og et særlig ansvar for utdanningens pedagogiske opplegg.

g) Digital kompetanse relevant for utdanningen.   h) Relevant og oppdatert yrkeserfaring.

Nei, vesentlige mangler gjør at kravet ikke er tilfredsstillende oppfylt.

Tilbyder må

- *forklare hvilken relevans de oppgitte akademiske gradene til undervisningspersonalet har for utdannelsetilbudet eller fagutdannelsen for at den faglige relevansen for astrologiundervisningen skal kunne vurderes*
- *oppgi hvilken formell pedagogisk utdanning den som er pedagogisk ansvarlig har.*
- *oppgi om undervisningspersonalet skal ha like stor stillingsbrøker ved alle studiestedene og om utdanningene skal tilbys på alle studiestedene samtidig*
- *klargjøre om skolen planlegger å gi alle tre utdanningene samtidig*
- *utforme kravspesifikasjon i henhold til NOKUTs krav*

Sakkyndig tilleggsvurdering

Når det gjelder kravet «*forklare hvilken relevans de oppgitte akademiske gradene til undervisningspersonalet har for utdannelsetilbudet eller fagutdannelsen for at den faglige relevansen for astrologiundervisningen skal kunne vurderes*» er det vi stiller spørsmål til, ikke relevansen av allmenn pedagogisk erfaring, men de spesifikke akademiske gradene i emner som står langt fra astrologi. Akademiske eksamener gir jo ikke universell kompetanse. Vi finner det underlig at skolen nå sier at lærerne skal drive med forskning.

Når det gjelder kravet «*oppgi hvilken formell pedagogisk utdanning den som er pedagogisk ansvarlig har*» er tilsvaret tilfredsstillende med hensyn på allmenn pedagogisk utdanning og erfaring. Man kan naturligvis ikke forvente seg at de skal ha undervist i astrologi på universitetsnivå, da det ikke er et universitetsfag.

Som svar på spørsmålet om alle utdanningene skal tilbys på alle studiestedene samtidig skriver tilbyder nei og at dette er besvart i sakens dokumenter. «*Som det fremgår så fullfører vi normalt et kull før nytt startes. Vi trekker veksler på lokale lærerkrefter for å minimere reisekostnader og forurensning.*» Det fremkommer ikke nye opplysninger i tilsvaret, da våre vurderinger er gjort på bakgrunn av dokumentasjonen skolen viser til i tilsvaret. Skolen viser til datoer, og vi antar at de da mener oppsatte datoer for samlinger ved de enkelte studiestedene. Vi mener at ulike datoer for samlingene ikke gir svar på om spørsmålet om utdanningene skal gis på alle studiesteder samtidig og det er ikke gitt et klart svar på om det skal tas opp studenter til flere av de utdanningene på samme tid.

Vi ba også om at det må oppgis om undervisningspersonalet skal ha like stor stillingsbrøker ved alle studiestedene. I tilsvaret vises det til at denne informasjonen er oppgitt på s. 4 i det tidligere innsendte dokumentet «Oversikt over undervisningspersonell». På siden skolen henviser til er det en tabell som viser stillingsprosent til de ansatte ved de ulike studiestedene. Om denne skulle være reell betyr det at rektor har 195 % undervisningsstilling, da er ikke Porsgrunn og Son regnet med, da det oppgis at disse er lagt ned. Om disse skulle vært tatt med ville hans stillingsprosent være på 315 %. Det oppgis at prosentstillingene vil være gjennomsnittlige med store standardavvik. Det er rundt regnet fire årsverk ved skolen og hvis det er klasser ved hvert studiested, så er det ca. ett årsverk knyttet til hvert sted.

Stillingsprosenter oppgitt her stemmer ikke overens med de andre tabellene. Vi mener vi ikke har fått svar på om undervisningspersonalet skal ha like stor stillingsbrøker ved alle studiestedene. Dette er viktig informasjon for at vi skal kunne vurdere om samme personer har kapasitet til å undervise alle stedene samtidig. Skolen har tidligere blitt bedt om å benytte NOKUTs tabeller for undervisningspersonell og sende inn tabell for hvert av studiestedene, men skolen valgte i stedet å benytte egne tabeller som vi finner lite oversiktlige.

Vi er uenig i tilbyders utsagn om at vi tufter vår kritikk på feil grunnlag og at vi ikke har satt oss inn i mottatt dokumentasjon. På side 3 «*Oversikt over undervisningspersonell oa*» står rektor oppført med 180 % stilling hos tilbyder, forkortet med SPT. Alle de andre stillingsprosentene i vurderingen stemmer også med denne tabellen.

I dokumentet som ble ettersendt om fagmiljøet er det en tabell med overskriften «*Kravspesifikasjon for undervisningspersonalet*» I den tabellen er rektor oppført med 100 % stilling hos tilbyder med 40 % undervisning og 50 % som sensor. En lærer er oppført med 20 % undervisning og 40 % som sensor, to er oppført med 10 % undervisning og de resterende er i stillinger på 1 og 2 %. Dette dokumentet er imidlertid en kravspesifikasjon. Det ser ut til at skolen blander sammen kravspesifikasjon og tabell for undervisningspersonell. Kravspesifikasjonen skal oppgi hvilke krav skolen setter til undervisningspersonell slik at de sakkyndige kan vurdere om kravene er relevante og presise nok til å sikre at skolen ansetter nok undervisningspersonale og folk med rett kompetanse. De som er ansatt pr. i dag skal ikke oppgis i kravspesifikasjonen.

Vi mener vi har vært tydelige på hva som manglet i tabeller for undervisningspersonell og i kravspesifikasjonen. Tilbyder har ikke gjort nødvendige endring men i stedet valgt å argumentere for at tidligere dokumentasjon er tilfredsstillende.

Konklusjon

Nei, vesentlige mangler gjør at kravene ikke er tilfredsstillende oppfylt.

Tilbyder må

- forklare hvilken relevans de oppgitte akademiske gradene til undervisningspersonalet har for utdannelsesstilbudet eller fagutdannelsen for at den faglige relevansen for astrologiundervisningen skal kunne vurderes
- oppgi om undervisningspersonalet skal ha like stor stillingsbrøker ved alle studiestedene og om utdanningene skal tilbys på alle studiestedene samtidig
- klargjøre om skolen planlegger å gi alle tre utdanningene samtidig

4.2.8 Undervisningspersonalets størrelse og stabilitet

(3) Undervisningspersonalet må være stort og stabilt nok til å gjennomføre fastsatte læringsaktiviteter.

Nei, vesentlige mangler gjør at kravet ikke er tilfredsstillende oppfylt.

Tilbyder må ansette en større en større stab for å kunne gi stabilitet i utdannelsesstilbudet.

Sakkyndig tilleggsvurdering

Det opplyses i tilsvaret om at det er ansatt to personer i faglig stilling i henholdsvis 40 og 30 % og en sekretær i 30 % stilling. Dette er ikke dokumentert og det er ikke lagt ved nye tabeller for undervisningspersonell. Fagmiljøets sammensetning er svært fragmentert med mange små stillingsbrøker og det er usikkert om det er avsatt tilstrekkelig årsverk til å gjennomføre alle læringsaktiviteter som fremgår av studieplanen.

Konklusjon

Nei, vesentlige mangler gjør at kravene ikke er tilfredsstillende oppfylt.

Tilbyder må dokumentere at det er tilstrekkelig årsverk til å gjennomføre alle læringsaktiviteter som fremgår av studieplanen og å gi stabilitet i utdannelsetilbudet.

4.2.9 Faglig ansvarlig

(4) Utdanningen skal ha en faglig ansvarlig med formell faglig kompetanse. Faglig ansvarliges oppgave er å sikre at studentene gjennomfører utdanningen som beskrevet i planen og oppnår læringsutbyttet. Faglig ansvarlig må være tilsatt hos tilbyder i minimum 50 prosent stilling.

Nei, vesentlige mangler gjør at kravet ikke er tilfredsstillende oppfylt.

Tilbyder må planlegge for større stabilitet i utdannelsesforløpet og sikre at faglig ansvarlig har nok kapasitet til denne oppgaven.

Sakkyndig tilleggsvurdering

I tilsvaret oppgir tilbyder at skolen gjennom 14 års drift aldri har hatt fravær av lærere og at skolen har utviklet tett samarbeid med mer enn 15 erfarne og dyktige astrologer som alle ønsker mer undervisningstid og at fravær ikke er et reelt problem. Tilbyder har ikke kommentert den høye stillingsprosenten til faglig ansvarlig og alle hans arbeidsoppgaver. Vi mener fortsatt at alt for mye står og faller på en person og at studentene vil bli skadelidende om denne personen blir syk eller faller fra.

Videre viser tilbyder til at NOKUT «ikke krever at alle som skal undervise er ansatt ved søknadstidspunktet. De har heller ikke satt krav til hvor stor andel av personalet som må være fast ansatt, ei heller til hvor store stillinger lærere bør ha. Mange benytter gjestelærere som har sitt daglige virke i det aktuelle yrkesfelt. Dette er en tilfredsstillende ordning. Jfr. Veileder s. 26 og 30».

Vi vil påpeke at det videre i veiledningen står at de sakkyndige kan vurdere at kravet ikke er oppfylt dersom fagmiljøets sammensetning er for fragmentert med mange små stillingsbrøker. Dessuten står det også i merknad til kravet at kriteriet skal sikre at det er avsatt tilstrekkelig årsverk til å gjennomføre alle læringsaktiviteter som fremgår av studieplanen. I tillegg må fagskolen sikre at læringsaktiviteten kan gjennomføres til enhver tid, f.eks. ved uventet fravær. På grunnlag at dette mener vi at det ligger i vårt mandat å sikre at det er nok ansatte i fagmiljøet.

Konklusjon

Nei, vesentlige mangler gjør at kravene ikke er tilfredsstillende oppfylt.

Tilbyder må planlegge for større stabilitet i utdannelsesforløpet og sikre at faglig ansvarlig har nok kapasitet til denne oppgaven.

4.2.10 Eksamens- og vurderingsordningene

(1) Eksamens- og vurderingsordningene skal være egnet til å vurdere om læringsutbyttet er oppnådd.

Tilbyder må innføre underveisvurderinger.

Sakkyndig tilleggsvurdering

I tilsvaret skriver tilbyder at «de sakkyndige ikke har notert at studentene jobber med sin diplomoppgave underveis i Grunnstudiet og at dette arbeidet veiledes. Grunnstudiet er foreslått normert til kun 30 poeng. Vi vil imidlertid komme de sakkyndige i møte og innfører underveisvurdering halvveis i Grunnstudiet». Vi ønsker å påpeke at vi ikke har oversett at studentene jobber med sin diplomoppgave i grunnstudiet, men at vi likevel så behov for en underveisvurdering. Kravet vurderes som tilfredsstillende oppfylt i og med at dette er kommet på plass.

Konklusjon

Ja, kravene er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

4.2.11 Sensorenes kompetanse

(2) Sensorene skal ha kompetanse til å vurdere om læringsutbyttet er oppnådd.

Nei, vesentlige mangler gjør at kravet ikke er tilfredsstillende oppfylt.

Tilbyder må

- *oppgi hvem som er eksterne sensorer og beskrive deres kvalifikasjoner*
- *innføre bruk eksterne sensorer for å få en uavhengig faglig vurdering og for å sikre studentene anonymitet*

Sakkyndig tilleggsvurdering

I tilsvaret oppgis det at krav til sensorer og forholdstall mellom studenter og forelesere er klart formidlet i tidligere dokumentasjon. I dokumentasjonen det vises til står det: «*Krav til sensorer: Eksterne sensorer vurderes etter samme krav som egne lærere slik de er beskrevet her.*» Dvs. at de skal ha minst 10 års egen astrologisk praksis og formell utdanning på minimum høyskolenivå. Våre vurderinger er gjort på bakgrunn av denne informasjonen og i vår vurdering skrev vi at «Det er oppgitt

noe informasjon om den enkeltes bakgrunn, men ingen informasjon om deres formelle kompetanse. Vi viser til våre vurderinger i punkt 3.6.1 hvor vi påpeker at kravspesifikasjonen må inneholde krav til sensorers kompetanse».

Videre oppgis det i tilsvaret at skolen «*vil spørre om de sakkyndige har tenkt på det faktum at det ikke finnes norske esoteriske astrologer, som fyller alle våre krav, utover de lærere vi allerede benytter? For å komme de sakkyndige i møte vil vi allikevel innføre dette, ved avsluttende eksamener, til tross for at det ikke er et krav i loven. Vi har nå inngått avtale med Holger Stavnsbjerg og Anne Britt Lund om slikt samarbeid. Deres kvalifikasjoner er beskrevet her; www.esoterisk-astrologi.dk/profil.php?l=dk og astrokonsult.wordpress.com/om-meg/».*

Vi er klar over den problematikken som skolen beskriver. Til tross for dette anser vi at muligheten til ekstern sensur er nødvendig for å sikre en rettferdig bedømmelse av studentenes prestasjoner.

Tilbyder viser til at det ikke er et krav i loven om ekstern sensur. Vi viser til NOKUTs veiledning hvor det står at de sakkyndige kan stille krav om ekstern sensur. Vi er fornøyd med at skolen oppgir at det vil benyttes eksterne sensorer, men for at kravet skulle vært oppfylt måtte det vært lagt ved en ny kravspesifikasjon hvor sensorers kompetanse beskrives. Lenker til informasjon om sensorer kan ikke godtas som dokumentasjon, da dette ikke er etterprøvbart fordi slike lenker vil endres i løpet av årene.

Konklusjon

Nei, kravene er ikke oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder må oppgi hvem som er eksterne sensorer og beskrive deres kvalifikasjoner.

4.3 Infrastruktur (§ 3-7)

Tilbyder skal ha lokaler, utstyr, informasjonstjenester, administrative og tekniske tjenester, IKT-ressurser og arbeidsforhold som er tilpasset utdanningen, og som utgjør et forsvarlig lærings- og arbeidsmiljø for studenter og ansatte.

Nei, vesentlige mangler gjør at kravet ikke er tilfredsstillende oppfylt.

Tilbyder må

- opplyse om hvor kollokvieundervisning og veiledningstimer skal finne sted og eventuelle lesesalsplasser for studentene*
- oppgi informasjon om informasjonstjenester, administrative og tekniske tjenester og IKT-ressurser og sikre at disse tjenestene utgjør et forsvarlig lærings- og arbeidsmiljø for studenter og ansatte*

Sakkyndig tilleggsvurdering

Tilsvaret fra skolen gir ingen informasjon om administrative tjenester og hvem som har ansvaret for at alt fungerer. Hva avtalen med webnorge innebærer er ikke oppgitt. Det er ikke kommentert om studentene har tilgang på lesesalsplasser.

Som det fremgår av vår vurdering i 4.2.6 er det opplyst om at kollokvieundervisning og veiledningstimer skal finne sted i undervisningslokalene, men det er ikke tydelig om dette skjer i helgene hvor det er samlinger, da leieavtalene gjelder disse helgene.

Konklusjon

Nei, vesentlige mangler gjør at kravene ikke er tilfredsstillende oppfylt.

Tilbyder må

- opplyse om når kollokvieundervisning og veiledningstimer skal finne sted og eventuelle lesesalsplasser for studentene
- oppgi informasjon om informasjonstjenester, administrative og tekniske tjenester og IKT-ressurser og sikre at disse tjenestene utgjør et forsvarlig lærings- og arbeidsmiljø for studenter og ansatte

4.4 Endelig konklusjon fra sakkyndig komité

Utdanningen anbefales ikke godkjent.

Tilbyder må

- legge ved formelle samarbeidsavtaler som er relevante for utviklingen av utdanningen
- utforme studieplanen slik at aktuelle studenter til denne utdanningen vil forstå planen, også studenter som ikke har bakgrunn i teosofi og vestlig esoterisme
- redegjøre for hvordan kollokvieundervisningen tenkes organisert, og når veiledningstimer og kollokvier skal finne sted
- forklare hvilken relevans de oppgitte akademiske gradene til undervisningspersonalet har for utdannelsestilbudet eller fagutdannelsen for at den faglige relevansen for astrologiundervisningen skal kunne vurderes
- oppgi om undervisningspersonalet skal ha like stor stillingsbrøker ved alle studiestedene og om utdanningene skal tilbys på alle studiestedene samtidig
- klargjøre om skolen planlegger å gi alle tre utdanningene samtidig
- dokumentere at det er tilstrekkelig årsverk til å gjennomføre alle læringsaktiviteter som fremgår av studieplanen og å gi stabilitet i utdannelsestilbudet
- planlegge forstørre stabilitet i utdannelsesforløpet og sikre at faglig ansvarlig har nok kapasitet til denne oppgaven.
- oppgi hvem som er eksterne sensorer og beskrive deres kvalifikasjoner
- opplyse om når kollokvieundervisning og veiledningstimer skal finne sted og eventuelle lesesalsplasser for studentene
- oppgi informasjon om informasjonstjenester, administrative og tekniske tjenester og IKT-ressurser og sikre at disse tjenestene utgjør et forsvarlig lærings- og arbeidsmiljø for studenter og ansatte

5 Vedtak

NOKUT ved direktøren anser ikke de faglige kravene for godkjenning av utdanningene *Astrologiskolen Herkules grunnstudiet* 30 fagskolepoeng, *Astrologiskolen Herkules profesjonsstudiets del I*, 60 fagskolepoeng og *Astrologiskolen Herkules profesjonsstudiets del II*, 90 fagskolepoeng stedbaset undervisning ved Astrologiskolen Herkules som oppfylt. Vi avslår derfor søknadene.

Vedtaket er fattet med hjemmel i

- lov om fagskoleutdanning § 2
- forskrift om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning og fagskoleutdanning § 5-1 (1)

6 Dokumentasjon

Rapporten er skrevet på bakgrunn av

- søknad datert 11. februar 2014, NOKUTs saksnummer 14/100-1, 14/101-1, 14/102-1
- vedrørende ny vurdering av søknad, datert 21. januar 2015, saksnummer 14/100-20
- vedrørende videre behandling, datert 22. januar 2015, saksnummer 14/100-22
- vedrørende videre behandling, datert 22. januar 2015, saksnummer 14/100-23
- vedrørende videre behandling, datert 22. januar 2015, saksnummer 14/100-24
- vedrørende videre behandling, datert 23. januar 2015, saksnummer 14/100-25
- vedrørende videre behandling, datert 23. januar 2015, saksnummer 14/100-26
- vedrørende videre behandling, datert 26. januar 2015, saksnummer 14/100-27
- vedrørende videre behandling, datert 2. februar 2015, saksnummer 14/100-28
- vedrørende videre behandling, datert 2. februar 2015, saksnummer 14/100-29
- tilleggsdokumentasjon mottatt 4. mai 2015, saksnummer 14/100-44, 14/101-43, 14/102-47
- tilsvaret datert 28. oktober 2015, NOKUTs saksnummer 14/100- 59, 14/101-53, 14/102- 56

Vedlegg:

Sakkyndig komité

Kravene til sakkyndige står oppført i fagskoletilsynsforskriften kapittel 2. De sakkyndige skal vurdere om søknaden oppfyller kravene for godkjenning av fagskoleutdanning, jf. fagskoletilsynsforskriften kapittel 3.

Den sakkyndige komité har bestått av følgende medlemmer:

- **Martin Gansten, Lunds universitetet**
Gansten er docent og forsker i religionshistorie ved Lunds universitet, der han spesialiserer seg dels på astrologi og andre divinatoriske tradisjoner, dels på indiske religioner (særskilt hinduisme). Han underviser også i sanskrit og indologi ved Københavns universitet og har oversatt Bhagavadgita samt de tidige upanishader fra sanskrit til svensk. Han forsvarte sin doktoravhandling ved Lunds universitet i 2003 og ble docent ved samme lærested i 2010. Han har publisert vitenskapelige artikler om indisk, gresk, persisk-arabisk og europeisk astrologi og gitt universitetskurser om astrologiens historie. Han har også vært virksom som astrolog og utgitt en bok som særskilt retter seg mot utøvere av astrologi (Primary Directions: Astrology's Old Master Technique).
- **Knut Axel Jacobsen, Universitet i Bergen**
Jacobsen er professor i religionsvitenskap ved Institutt for arkeologi, historie, kultur- og religionsvitenskap (AHKR). Han har doktorgrad fra University of California, Santa Barbara fra 1994, og ble professor ved UiB i 1999 etter å ha vært førsteamanuensis samme sted siden 1996. Han forsker blant annet innen hinduisme, sāmkhya, yoga, sikhisme, indiske former for buddhisme, hinduismens gudinner, indiske helligstedstradisjoner og spørsmål knyttet til de indiske diasporaene. Jacobsen har skrevet eller redigert rundt 30 bøker, blant annet om buddhismen, hinduismen og sikhismen og er sjefsredaktør for seksbindsverket Brill's Encyclopedia of Hinduism (Leiden: Brill, 2009-2015). Han er ekspert på religioner og filosofi i India.

Sakkyndige skal ikke ha oppgaver ved fagskolen eller ha andre tilknytninger til tilbyder som kan medføre inhabilitet. De sakkyndige har erklært at de ikke er inhabile i saken.

Søkerinstitusjonen har fått anledning til å uttale seg om NOKUTs forslag til sakkyndige, og har samtykket til oppnevningen.